

T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

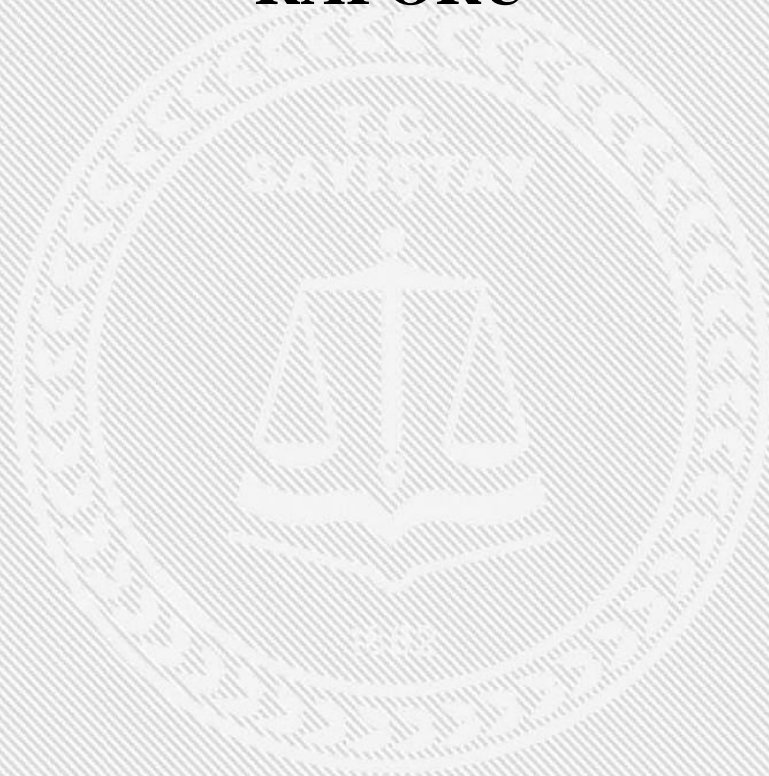
2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Eylül 2019

İÇERİK

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	47
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU	71

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	9
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	10
8.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	12
9.	EKLER.....	39

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Binaların Ömrünü Uzatan Tadilat İşlerine İlişkin Tutarların Binaların Maliyetlerine Eklenmek Yerine Giderler Hesabına Kaydedilmesi
2. Mali Tablolarda Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının Kullanılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Üniversitesinin Mülkiyetinde, Yönetiminde veya Kullanımında Bulunan Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması
2. Bilimsel Araştırma Projeleri Kapsamında Avans Verilmek Suretiyle Yapılan Doğrudan Teminlerin Usulüne Uygun Olarak Yapılmaması
3. İhale Kapsamındaki Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşlerinin Kısımlara Bölünmesi ve Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Kamu İhale Kanununda Belirtilen Limitlerin Üzerinde Alım Yapılması
4. Sayıştay İlamlarının İnfaz Edilmemesi ve Hukuki Sürecin İşletilmesinde Eksiklikler Olması
5. Bilimsel Araştırma Projeleri Sonuç Raporlarının Zamanında Verilmemesi, Projelerin Kapatılmaması ve Yönergede Bu Hususlara İlişkin Mali Bir Yaptırımın Bulunmaması
6. Bilimsel Araştırma Projelerinin Bir Kısımının Proje Tanımına Uymayan Alt Yapı Projelerinde Kullanılması ve Bu Projelerden Çok Sayıda Elektronik Cihaz Alınması
7. TÜBİTAK Projeleri Nedeniyle Üniversite Hesaplarına Aktarılan Kurum Hisseleri Kullanımının Süreyle Sınırlandırılmasının Hisselerin Kullanımını Zorlaştırması
8. TÜBİTAK Projelerinde Kullanılan Transfer Takip Sisteminin Ön Ödemelerin Kontrolü İçin Yeterli Olmaması
9. Üniversite Öğretim Elemanlarına Ek Ders Ödemesi Yapılırken Gerekli Kontrol Süreçlerinin Bulunmaması ve Bazı Fakültelerde Ek Derslerin Sistem Dışında Manuel Takip Edilmesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130 uncu maddesine göre çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler, Devlet tarafından kanunla kurulur.

Hacettepe Üniversitesi Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden 8 Temmuz 1967 tarihli Resmi Gazete 'de yayımlanan 892 sayılı Kanunla kurulmuştur.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun amacı Yükseköğretim ile ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile esasları bir bütünlük içinde düzenlemektir.

2547 sayılı Kanun'un 12 nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler sırasıyla;

a. Çağdaş uygarlık ve eğitim - öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde, toplumun ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun ve ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim - öğretim, bilim-sel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak,

b. Kendi ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insangücü yetiştirmek,

c. Türk toplumunun yaşam düzeyini yükseltici ve kamu oyunu aydınlatıcı bilim verilerini söz, yazı ve diğer araçlarla yaymak,

d. Örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim yoluyla toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak,

e. Ülkenin bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini ilgilendiren sorunlarını, diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak, kamu kuruluşlarına önerilerde bulunmak suretiyle öğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına sunmak ve kamu kuruluşlarınca istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak

düşüncelerini ve önerilerini bildirmek,

f. Eğitim - öğretim ve seferberliği içinde, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim hizmetini üstlenen kurumlara katkıda bulunacak önlemleri almak,

g. Yörelerindeki tarım ve sanayinin gelişmesine ve ihtiyaçlarına uygun meslek elemanlarının yetişmesine ve bilgilerinin gelişmesine katkıda bulunmak, sanayi, tarım ve sağlık hizmetleri ile diğer hizmetlerde modernleşmeyi, üretimde artışı sağlayacak çalışma ve programlar yapmak, uygulamak ve yapılanlara katılmak, bununla ilgili kurumlarla işbirliği yapmak ve çevre sorunlarına çözüm getirici önerilerde bulunmak,

h. Eğitim teknolojisini üretmek, geliştirmek, kullanmak, yaygınlaştırmak,

ı. Yükseköğretimin uygulamalı yapılmasına ait eğitim - öğretim esaslarını geliştirmek, döner sermaye işletmelerini kurmak, verimli çalıştırmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaktır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilmekte ve atanmaktadırlar. Üniversitenin akademik organı Senato olup Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

Hacettepe Üniversitesi 1983 yılında kabul edilen 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu kapsamında, 16 Fakülte, 15 Enstitü, 2 Yüksekokul, 6 Meslek Yüksekokulu, 1 Konservatuar, 96 Araştırma ve Uygulama Merkezi ile faaliyetlerini sürdürmektedir. İdari yönetim örgütünün başında bir genel sekreter; daire başkanları, şube müdürleri, danışmanlar, hukuk müşaviri, uzmanlar, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi memurlar ve diğer görevliler bulunmaktadır. Her fakültede dekana bağlı olarak, fakülte yönetim örgütünün başında fakülte sekreteri, enstitü ve yüksekokullarda da enstitü veya yüksekokul sekreteri bulunmaktadır. Üniversite; Sıhhiye Yerleşkesi, Ankara Hacettepe semtinde ve Beytepe Yerleşkesi Beytepe mevkiinde olmak üzere iki büyük yerleşkede konumlanmıştır.

2018 yılı sonu itibariyle Üniversitenin 3.767 akademik, 5.228 idari personeli olduğu görülmektedir. Ayrıca 11 geçici işçi, 607 sözleşmeli personel, 367 güvenlik hizmetleri personeli, 706 temizlik hizmetleri, 5 bilişim hizmetleri, 111 aşçılık ve bulaşıkçılık hizmetleri ve 799 diğer hizmetlerde görev yapan personel Üniversite bünyesinde çalışmaktadır.

Üniversitenin bağlı, ilgili ve ilişkili olduğu kurum ve idareler değerlendirildiğinde;

Hacettepe Üniversitesinin ilgili yıl bütçesi hazırlanıp Anayasa'nın 130 uncu maddesi

uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tabi tutulup yürürlüğe konmaktadır.

Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında bulunduran Yükseköğretim Kuruluna bağlı Yüksek Denetleme Kurulu ise Üniversitenin faaliyetlerini denetleme yetkisine sahiptir.

Akademik bir organ olan Üniversitelerarası Kurulun üyeleri her üniversiteden bir rektör ve bir profesörün katılımından oluşmaktadır. Bu Kurulun görevleri 2547 sayılı Kanun'un 11 inci maddesiyle belirlenmiştir ve Hacettepe Üniversitesi de Kurulun üyesidir.

Hacettepe Üniversitesi diğer üniversiteler gibi mali yönetim yapısı ve işleyişi, kamu bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve raporlanması ve mali kontrole ilişkin olarak 5018 sayılı Kanun'un verdiği görev ve yetkiye istinaden başta Hazine ve Maliye Bakanlığı düzenlemeleri olmak üzere ilgili diğer kurumların düzenlemelerine tabidir.

1.3.Mali Yapı

Özel Bütçeli İdare olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun, 5436 sayılı Kanun'un 12 nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerinden oluşan ödenekleri kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 932.089.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine, yıl içinde ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 1.040.480.510,00 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %94,43'ü olan 982.529.110,00 TL'si kullanılmıştır. Kamu idaresi 2018 yılında 2.151.219.184,36 TL faaliyet gideri yapmış, bu giderler karşılığında 1.078.946.220,70 TL faaliyet geliri elde ederek dönemi 1.073.253.932,64 TL olumsuz faaliyet sonucu ile kapatmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2018 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir.

2018 MALİ YILI BÜTÇE GİDERLERİ				
Hesap Kodu	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
830.01-Personel Giderleri	539.045.000	571.663.463	568.944.433	99,52
830.02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	90.582.000	97.799.725	97.085.507	99,27
830.03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	94.276.000	101.476.618	94.133.045	92,76
830.05-Cari Transferler	26.966.000	29.794.200	28.980.411	97,27
830.06-Sermaye Giderleri	181.220.000	239.746.504	193.385.714	80,66
TOPLAM	932.089.000	1.040.480.510	982.529.110	94,43

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2018 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır.

2018 MALİ YILI BÜTÇE GELİRLERİ			
Hesap Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
800.03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	25.603.000	45.984.221	179,60
800.04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	876.097.000	839.189.297	95,78
800.05-Diğer Gelirler	30.389.000	42.131.930	138,64
TOPLAM	932.089.000	927.305.448	99,49

Kamu İdaresi bütçesi içinde yer almayan Üniversite Döner Sermaye İşletmesi 2018 yılını 121.527.786,82 TL dönem zararı ile kapatmıştır. Döner Sermaye İşletmesi gelirlerinden bilimsel araştırma projeleri için özel bütçeye aktarılan kaynak 2018 yılı için 28.432.656,00 TL olmuştur.

5018 sayılı Kanun'un 49 uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80 inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup

bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak

yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve

mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanununun 55 inci maddesinin verdiği yetkiye dayanarak Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nde iç kontrolün beş bileşeni sayılmış, bu bileşenlere yönelik 18 İç Kontrol Standardı ve 79 Genel Şart belirlenmiş, kapsam dahilindeki idarelerden mevcut iç kontrol sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere iç kontrol uyum eylem planı hazırlamaları istenmiştir. Mevzuat düzenlemeleri çerçevesinde Hacettepe Üniversitesince İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı 18 kamu iç kontrol standardı ve bu standartları sağlayan 79 genel şartı içerecek şekilde hazırlanmıştır. Fakat Üniversitenin bütçe dışı kaynakları arasında yer alan Döner Sermaye İşletmesine eylem planında yer verilmemiştir.

İdarenin İç Kontrol Uyum Eylem Planını uygulanmaya başladığı tarihten itibaren yapmış olduğu çalışmalar değerlendirildiğinde;

Kontrol Ortamı Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

-Üst yönetici ve personelin iç kontrol sistemine ilişkin farkındalıklarının kurum içi genelgeler, duyurular, eğitimler, anketler ve görsel afişlerle sağlandığı,

-Tüm personelin "Etik Sözleşmesi"ni imzaladığı ve personel dosyalarına bu sözleşmelerin eklendiği,

-Görev, yetki ve sorumluluklara ilişkin çalışmaların yapıldığı ve burada yer alan bilgilerde revize gereken hususların bildirilmesine yönelik duyuruların gerçekleştiği,

-Yetki Devri ve İmza Yetkileri Yönergesinin mevcut olduğu ve duyurulduğu,

-İş akış şemalarının kısmen hazırlandığı,

Risk Değerlendirme Standartlarına ve Genel Şartlarına Yönelik;

-Kurum stratejik planının katılımcı yöntemlerle hazırlandığı, planın yıllık uygulama dilimleri olan performans programlarının mevcut olduğu, İdare bütçesinin stratejik plan ve

performans programındaki hedef ve göstergeler ve bunlara ait faaliyetler ile bu faaliyetlerin maliyetleri esas alınarak hazırlandığı,

-İdarenin amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış risklerin tanımlandığı, kontrol faaliyetleri belirlendiği, ancak riskleri giderici ve önleyici işlemlerle ilgili eylem planının oluşturulmasının halen tamamlanmadığı,

Kontrol Faaliyetleri Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

-“İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar” çerçevesinde harcama birimleri ve Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı tarafından ön mali kontrol işlemlerinin gerçekleştirildiği, Usul ve Esaslar’da belirtilen ön mali kontrole tabi işlemler ile İdarece karar verilen diğer ön mali kontrole tabi işlemlerin Ön Mali Kontrol Yönergesi hazırlanarak duyurulduğu ve uygulandığı,

Bilgi ve İletişim Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

-Yıllık faaliyetlere ait sonuçların ve değerlendirmelerin İdare Faaliyet Raporunda yer aldığı ve Üniversitenin internet sayfasında yayımlandığı,

-Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretebilecek ve analiz yapma imkanı sunacak şekilde tasarlanan sistemlerin oluşturulmaya başlandığı,

İzleme Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

-İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği,

-İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından takibinin yapılmaya başlandığı ancak, henüz bir değerlendirme raporu hazırlanıp İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna da gönderilmediği ve bu nedenle Kurulca üst yöneticiye raporlanacak bir çalışma yapılmadığı, 2018 yılında hazırlanan Revize İç Kontrol Eylem Planının ise henüz izlemesinin ve değerlendirmesinin yapılmadığı,

-Mevcut iç denetçi kadrolarına atama yapıldığı, teşkilat şemasında doğrudan üst yöneticiye bağlı İç Denetim Birimi bulunduğu,

anlaşılmiş olup sonuç olarak iç kontrol sistemi ile ilgili uyum ve yapılandırma çalışmaları halen devam etmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Hacettepe Üniversitesinin 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Binaların Ömrünü Uzatan Tadilat İşlerine İlişkin Tutarların Binaların Maliyetlerine Eklenmek Yerine Giderler Hesabına Kaydedilmesi

Hacettepe Üniversitesi 2018 yılı denetiminde, üniversitenin envanterinde kayıtlı binaların ömrünü uzatıcı tadilat işleri ile değerlerini artırıcı yapım işlerinin binaların maliyetlerine eklenmek yerine 630-Giderler hesabına kaydedilmek suretiyle doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 27 nci ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 170/b-1 maddelerine göre; maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran her türlü maliyet, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edilerek amortisman hesaplamasında dikkate alınmalıdır. Buna göre; 252-Binalar hesabında kayıtlı binaların iyileştirilmesi, ömrünün uzatılması veya veriminin artırılmasına ilişkin olarak bütçeye gider kaydıyla yapılan harcama tutarları, bir taraftan 252-Binalar hesabına borç, 103-Verilen çekler ve gönderme emirleri hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri hesabına borç, 835-Gider Yansıtma hesabına alacak kaydedilir.

47 Sıra Nolu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliğinin ilgili hükümlerine göre duran varlıklara yapılan 34.000 TL'yi aşan harcamalar değer artırıcı kabul edilmekte, değer arttırıcı işlemlerin duran varlığın maliyet bedeline eklenmesi ve yıl sonunda toplam tutar üzerinden aynı şekilde amortisman ayrılması gerekmektedir. Dolayısı ile taşınmazın ömrünü uzatıcı yahut değerini artırıcı tadilat, tamirat giderlerinin ilgili varlığın hesabına doğrudan eklenmesi gerekmektedir.

Hacettepe Üniversitesi 2018 yılı işlemlerinde Üniversitenin var olan binalarında yapılan tadilat, onarım vb. işlerine ait 1.126.646,00 TL'nin hatalı olarak 630-Giderler hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Binaların ömrünü uzatan tadilat işlerinin ilave değerlerini arttırıcı yapım işleri olması nedeniyle yapılan giderler 08.05.2019 tarih ve sayılı yazı ile Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı konu hakkında bilgilendirilmiş ve bahse konu bulgu ile ilgili gerekli tedbirlerin alınması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılacağını belirtilmiştir. Ancak gerekli işlemlerin 2018 yılı içerisinde yapılamamış olması nedeniyle 2018 yılı mali tablolarının bu anlamda hata içerdiği görülmektedir.

BULGU 2: Mali Tablolarda Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının Kullanılmaması

Üniversiteye ait enerji nakil hatları, su isale hatları, kanalizasyon hatları ile kampüs içerisindeki diğer yeraltı ve yerüstü yatırımlarının 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına kaydının yapılmadığı ve bu hesabın mali tablolarda yer almadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin hesabın niteliğini tanımlayan 173'üncü maddesinde; "*Yeraltı ve yerüstü düzenleri hesabı, herhangi bir işin gerçekleşmesini sağlamak veya kolaylaştırmak için, yeraltında veya yerüstünde inşa edilmiş her türlü yol, köprü, baraj, tünel, bölme, sarnıç, iskele, hark ve benzeri yapılar ile bunların eklenti ve bütünleyici parçalarının ve bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır.*" denilmektedir.

Üniversitenin yeraltı ve yerüstü düzenlerinin mali tablolarda 25 Maddi Duran Varlıklar ana hesap grubu altında yer alması gerekirken 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı kullanılmadığından inşa edilmiş maddi duran varlıklar kayıt dışı kalmış olup, mali tablolar 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabını içermemekte, dolayısıyla mali tablolarda 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabı, amortisman uygulaması nedeniyle 630-Giderler Hesabı, 500-Net Değer Hesabı ile 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı da gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Bahse konu bulgu ile Üniversiteye ait enerji nakil hatları, su isale hatları, kanalizasyon hatları ile kampüs içerisinde diğer yer altı ve yer üstü yatırımlarının 251 yer altı ve yer üstü düzenleri hesabında yer almadığı tespit edilmiştir. Bulgu doğrultusunda Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı 08.05.2019 tarih sayı yazı ile konu hakkında bilgilendirilmiş olup, gerekli işlemlerin yapılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Ancak gerekli işlemlerin 2018 yılı içerisinde yapılamamış olması nedeniyle 2018 yılı mali tablolarının bu anlamda hata içerdiği görülmektedir.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Üniversitesinin Mülkiyetinde, Yönetiminde veya Kullanımında Bulunan Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Hacettepe Üniversitesinin mülkiyetinde, yönetiminde ya da kullanımında bulunan gayrimenkullerin cins tashih işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bu idarelere bağlı kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla yürürlüğe konulan “Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in “Cins tashihlerinin yapılması” başlıklı 10 uncu maddesinde;

“Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır. Kamu idareleri taşınmazların cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar.

Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır.” denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde cins tashihi;

“Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi” şeklinde tanımlanmaktadır.

Yine Yönetmeliğin “Kayıt değişikliği işlemleri” başlıklı 11 inci maddesinde de; *“Kadastro, imar, ifraz, tevhid, cins tashihi, yüzölçüm değişikliği, kat mülkiyeti tesisi, kamuya terk gibi nedenlerle taşınmazda meydana gelebilecek değişikliklerde kayıtlar kapatılıp oluşan taşınmazlar esas alınarak yeni kayıt tesis edilir.*

Terkin, satış, devir gibi mülkiyeti sona erdiren durumlarda sona eriş nedeni açıklanarak kayıt kapatılır.

Taşınmaza yapılan değer arttırıcı harcamalar, taşınmazın değerine eklenir.

Bu madde uyarınca kayıtlarda meydana gelen değişiklikler en geç yedi gün içinde muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimine ve mali hizmetler birimine; işlemin yapıldığı ayı takip eden ay sonuna kadar, Aralık ayı içinde işlem yapılanlar ise aynı ayın sonuna kadar maliki kamu idaresine gönderilir.”

hükümlerine yer verilmiştir.

Hacettepe Üniversitesinin fiilen hizmet binası, okul vs olarak kullandığı taşınmazların hemen hepsi ahşap ev, arsa, kargir ev vs. olarak görünmektedir. Taşınmazların fiili durum ile mevcut cinsi uyumsuz olduğundan rayiç bedeli de sağlıklı tespit edilememektedir.

Yukarıdaki zikredilen Yönetmelik hükümlerine göre Hacettepe Üniversitesinin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının farklılık gösterdiği durumlar için bunların cins tashihihinin yapılarak buna göre kayıtların yeniden tesis edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Üniversitemiz Sıhhiye Yerleşkesinde ve Bartın'da yaklaşık 27 adet binada toplam 377.720.000 m2 kapalı alan, Beytepe Yerleşkesinde ise 79 adet binada toplam 546.133 m2 kapalı alan olan binalarımız mevcuttur. Sıhhiye Yerleşkemizde parselasyon imar planı yapılmamış, binalarımızın iskan ruhsatı alınamamıştır.

Aynı şekilde Beytepe Yerleşkemizde binalarımıza iskan ruhsatları alınamamıştır. Cins değişikliği işleminden önce bu prosedürlerin yerine getirilmesi gerekmektedir. Kadastro teşkilatlarının yapması gereken bazı işler yasa ile "Lisanslı Harita Kadastro Büroları (LİHKAB Büroları)" aracılığı ile yaptırılması gereken bir iştir. İmar barışı başvuruları yapılmış olup kabulü devamında bulgu konusu cins tashihlerinin yapılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında imar barışı başvurularının yapılmış olduğu ifade edilmiş olup bulgu konusu cins tashihlerinin yapılmasının sağlanacağını belirtilmiştir. Ancak söz konusu cins tashihi işlemlerine ilişkin sürecin ivedilikle tamamlanması gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 2: Bilimsel Araştırma Projeleri Kapsamında Avans Verilmek Suretiyle Yapılan Doğrudan Teminlerin Usulüne Uygun Olarak Yapılmaması

Bilimsel araştırma projeleri kapsamında mutemet sıfatıyla proje yürütücüsü veya araştırmacısına avans olarak verilen tutarların harcanmasında doğrudan temin yönteminin gerekleri yerine getirilmeden alım yapıldığı tespit edilmiştir.

Üniversiteler tarafından yürütülen bilimsel araştırma projeleri (BAP) kapsamındaki faaliyetler, başta 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu olmak üzere “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik”, “Yükseköğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Tefrik Edilen Ödeneklerin Özel Hesaba Aktarılarak Kullanımı, Muhasebeleştirilmesi ile Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas ve Usuller”, “Yükseköğretim Kurumları Tarafından 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3’üncü Maddesinin (f) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelere İlişkin Karar” hükümlerine tabidir.

Yükseköğretim Kurumları Tarafından 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3’üncü Maddesinin (f) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelere İlişkin Karar’ın 18 inci maddesinde “İdarelerce mal veya hizmet alımları ihalelerinde aşağıdaki usullerden biri uygulanır” denilerek bunlar:

- a- *Belli istekliler arasında ihale usulü.*
- b- *Pazarlık usulü.*
- c- *Doğrudan temin.*

olarak sıralanmıştır.

Aynı düzenlemenin doğrudan temin usulünün açıklandığı 21 inci maddesinde aynen:

“Aşağıda belirtilen hallerde yaklaşık maliyet tespit edilmeden ihtiyaçlar doğrudan temin usulü ile alınabilir.

- a- *İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edilmesi.*
- b- *Sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olması.*

c- *Mevcut mal, ekipman, teknoloji veya hizmetlerle uyumun ve standardizasyonun sağlanması için ilk alımı izleyen üç yıl içinde ihtiyaç duyulan yedek parça, ek malzeme veya hizmetin ilk alım yapılanın dışında başka gerçek veya tüzel kişiden temin edilememesi.*

d- *Yükseköğretim Kurulu tarafından, bu ihale usulünün uygulanmasına ilişkin olarak tespit edilecek parasal limiti aşmayan mal ve hizmet alımları.*

e- *İhtiyaca uygun taşınmaz malın kiralınması.*

f- *İhtiyacın üniversiteler ve kamu kuruluşlarından sağlanabilir olması.*

g- *İdare bünyesinde kurulmuş döner sermaye işletmeleri tarafından bilfiil üretilen mal ve hizmetler.*

(a), (b), (c) ve (f) bentlerine göre, tekliflerin hazırlanması için yeterli süre tanınmak suretiyle davet edilecek istekli ile İdarenin ihtiyaçlarını en uygun şekilde karşılamak amacıyla teknik şartlar ve fiyat üzerinde görüşme yapılarak ihtiyaçlar temin edilir.

(d) ve (g) bentlerinin uygulanması halinde, ihale komisyonu kurulmadan satın alma birimince piyasa araştırması yapılarak ihtiyaçlar temin edilir. Bu alımlarda fatura, ihale yetkilisi tarafından imzalanır; (e) bendinin uygulanması halinde de piyasada fiyat araştırması yapılması zorunludur.” denilmektedir.

BAP avanslarının kullanımına ilişkin örneklem yoluyla yapılan incelemede, ödeme emri belgesi, muhasebe kaydına ilişkin evraklar ve ekinde sadece tek bir fatura olduğu görülmüştür. Genellikle 21 inci maddenin (d) ve (g) bendi kapsamında alınması gereken alımların, bu bentlerdeki usullere uyulmadan temin edildiği tespit edilmiştir.

Maddenin son fıkrasında açıkça belirtildiği üzere (d) ve (g) bentlerine göre yapılacak alımlarda satın alma birimince piyasa araştırması yapılarak ihtiyaçlar temin edilmelidir. Aynı zamanda alım gerçekleştikten sonra fatura ihale yetkilisi tarafından imzalanmalıdır. Oysa mevcut uygulamada kendisine avans verilen ve genellikle proje yürütücüsü olan mutemet herhangi bir piyasa araştırması yapmadan satın almayı gerçekleştirmektedir.

Aynı zamanda Usul ve Esaslar'ın "Denetim, muayene ve kabul işlemleri" başlıklı 50 inci maddesinde, *“Teslim edilen mal, hizmet veya yapılan işin muayene ve kabul işlemleri, İdare tarafından kurulacak en az üç kişilik muayene ve kabul komisyonları tarafından yapılır. Doğrudan temin yöntemiyle bu Esasların 21 inci maddesinin (d) bendine göre yapılacak alımlarda, ihale yetkilisinin onayı alınmak kaydıyla, idare personeli arasından bir veya daha*

fazla kişi görevlendirilerek denetim, muayene ve kabul işlemleri yapılabilir.” denilmektedir. Ancak mevcut uygulamada muayene ve kabul işlemlerinin de yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri uyarınca yapılmadığı görülmüştür.

Bilimsel araştırma projesi kapsamında diğer usullerle yapılan mal ve hizmet alımlarında olduğu gibi doğrudan temin usulü ile yapılacak alımların da BAP satın alma birimince yerine getirilmesi, mutemet olarak proje yürütücüsü veya araştırmacısının belirlendiği durumlarda da ilgili kişinin düzenlemelerde yer alan doğrudan temin usulüne ilişkin prosedürlere uygun olarak mal ve hizmet alımının gerçekleştirilmesi ve harcama belgeleri yönetmeliğine göre kanıtlayıcı belgelerin ödeme emri belgesine eklenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenen projeler 26 Kasım 2016 Tarih ve 29900 Sayılı Resmi Gazetede yürürlüğe giren “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik” esaslarına göre yürütülmektedir. İlgili Yönetmeliğin 14/4 maddesi, ön ödeme limitlerini ve sürelerini belirlemiştir. Diğer Kamu İdarelerinden farklı limit ve süre tayin etmiştir. Bu farklılığın nedeni ise ülkemizde AR-GE faaliyetlerinin en önemli bölümü Üniversiteler BAP Koordinatörlükleri aracılığı ile yapılmaktadır. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ve Bakanlık Projeleri (AR-GE) de bu kapsamda yürütülmektedir.

AR-GE faaliyetlerinin bulunduğu alan dünyadaki en rekabetçi, en agresif alandır. Bilim İnsanları hem birbirleriyle hem de zamana karşı yarışır. Ön Ödeme yöntemi zamana karşı yarışta projelerin en önemli satınalma aracıdır. Ayrıca her proje de, kimyasal malzeme ve diğer tüketim malzeme alımlarında araştırmacı özgür olmak durumundadır. Şöyle ki; bir deneyin, hangi marka kimyasal madde ile başladıysa o marka ile devam etmesi gerekmektedir. Aksi takdirde deneyin güvenilirliği konusunda sıkıntı yaşanabileceği, o ana kadar yapılan deneyler de tamamen boşa gidebilir. Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Biriminde ön ödeme yöntemi, AR-GE’ nin kendi mantığı içinde değerlendirilerek, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği’nde emredildiği biçimde uygulanmaktadır.

Diğer taraftan; Doğrudan Temin, Bilimsel Araştırma Projeleri Satınalma Yönetmeliğinde halen bir ihale yöntemidir. Projeler kapsamında yapılan alımlar çok küçük miktarlarda ve çok az sayıda yapıldığı için firmalar Doğrudan Alım ihalesine bu küçük miktarlar için girmemektedirler. (Alınan miktarlar proje süresiyle ve projenin kendisiyle sınırlı olduğu için çok küçük miktarlardan oluşmaktadır.) Avrupa Birliği, TÜBİTAK ve Sanayi

Bakanlığı Projelerinin (bu projeler çok daha büyük bütçeli projeler olmasına rağmen) Yönetmelikleri incelendiğinde Ön Ödemenin miktarları ve mahsup evraklarının ne kadar kolay hazırlanan belgeler olduğu dikkate değerdir.

Yukarıda belirtilen nedenlerle Ön Ödeme; projeler için hem zamana hem dünyadaki bilimsel rekabete karşı en önemli, vazgeçilmez ve bu özellikleriyle gerekli bir satınalma yöntemidir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle Ar-Ge projelerinde ön ödemenin önemine ve gerekliliğine atıfta bulunmuştur. Ancak bulgumuzda esas olarak belirtilen avans verildikten sonraki işlemlerin Yükseköğretim Kurumları Tarafından 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3'üncü Maddesinin (f) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelere İlişkin Karara uygun olarak gerçekleştirilmemesidir. Bununla beraber bulgumuzda aynı Karar'daki Denetim, muayene ve kabul işlemlerine ilişkin eksikliklere açık bir cevap verilmemiştir.

Sonuç olarak bulgumuzda belirtildiği üzere bilimsel araştırma projesi kapsamında diğer usullerle yapılan mal ve hizmet alımlarında olduğu gibi doğrudan temin usulü ile yapılacak alımların da BAP satın alma birimince yerine getirilmesi, mutemet olarak proje yürütücüsü veya araştırmacısının belirlendiği durumlarda da ilgili kişinin düzenlemelerde yer alan doğrudan temin usulüne ilişkin prosedürlere uygun olarak mal ve hizmet alımının gerçekleştirilmesi ve harcama belgeleri yönetmeliğine göre kanıtlayıcı belgelerin ödeme emri belgesine eklenmesi gerekmektedir.

BULGU 3: İhale Kapsamındaki Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşlerinin Kısımlara Bölünmesi ve Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Kamu İhale Kanununda Belirtilen Limitlerin Üzerinde Alım Yapılması

a- Üniversitenin mal ve hizmet alımları ile yapım işleri incelendiğinde, ihale kapsamında değerlendirilmesi gereken işlerin kısımlara bölünerek doğrudan teminle veya pazarlıkla gerçekleştirildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5 inci maddesinde, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel usuller olduğu ve diğer ihale usullerinin Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilceği hüküm altına alınmıştır.

4734 sayılı Kanun'un 5 inci maddesinde ayrıca idarelerin yapılacak ihalelerde rekabet ve saydamlığın sağlanmasından sorumlu olduğu vurgulanmış ve parasal limitlerin altında

kalmak amacıyla mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin kısımlara ayrılamayacağı belirtilmiş; 60 ıncı maddesinde ise, bu ilkelere aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale yapanlar hakkında, ilgili mevzuatları gereğince disiplin cezası uygulanacağı; fiil veya davranışlarının özelliğine göre haklarında ceza kovuşturması da yapılacağı ve hükmolunacak ceza ile birlikte sebebiyet verdikleri zararın genel hükümlere göre kendilerine tazmin ettirileceği hükme bağlanmıştır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22 inci maddesinin 5 inci fıkrasında da, açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle aynı Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendine göre temini, 4734 sayılı Kanunun temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiğinden, bu yönde uygulamaların sorumluluk doğuracağı hususuna dikkat edilmesi gerektiği belirtilmiştir

Hacettepe Üniversitesinde, özellikle Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığının ihaleli ve doğrudan temin ile yaptırdığı işler incelendiğinde parasal limitin altında kalınarak çok sayıda bakım, onarım ve tadilat işleri ile yine bakım onarımda kullanılmak üzere malzeme alımı gerçekleştirildiği görülmüştür. 2018 yılı içinde söz konusu Daire Başkanlığında tamamına yakını bakım onarım ve buna ilişkin malzeme alımı işi olan toplam değeri 19 milyon TL dolaylarında üç yüz elliye yakın doğrudan temin yapılmıştır. Bu alımların birçoğunun 2018 yılı 22/d için belirlenen parasal limitin (67.613 TL) hemen altında 60-67 bin TL arasında yoğunlaştığı görülmüştür. Söz konusu alımlar incelendiğinde;

- Bakım onarıma ilişkin malzemelerin doğrudan temin limitinin hemen altında parçalara bölünerek temin edildiği; bu tür alımların genellikle bakım onarım işinin yapıldığı tarihlerde ve belli firmalardan doğrudan temin limitinin altında (60-67 Bin TL) birkaç parçaya bölünerek yapıldığı (örneğin, sadece tek bir firmadan farklı satın almalarla toplamda KDV hariç yaklaşık 600 bin TL bakım onarım malzemesi temin edildiği),

- Aynı firmadan yakın tarihlerde parasal limitin hemen altında kalınarak hem malzeme temin edildiği hem tadilat işinin yapıldığı,

- Birlikte ihale edilebilecek benzer tadilat işlerinin parasal limitin çok az altında kalınarak parçalara bölünmek suretiyle aynı ya da başka firmaya yapıldığı,

- Aynı ya da birbirine yakın yerlerdeki tadilat işlerinin parasal limitin altında kalınarak

birkaç parçaya bölünerek yaptırıldığı,

- Tek bir firmaya yıl içinde parasal limitin çok az altında kalınarak toplamda yüksek tutarlarda benzer işler verildiği (örneğin bir firmaya toplamı KDV hariç 2.006 bin TL 31 adet parça boya, tadilat onarım işi; bir başka firmaya toplamı 846 bin TL 14 adet tadilat işi; diğer bir firmaya toplamı 803 bin TL 13 adet tesisat yenileme işi; diğer bir firmaya toplamı 726 bin TL 11 adet çeşitli bakım onarım tadilat işi),

- Tek bir firmadan parasal limitin altında kalınarak doğrudan temin ile KDV hariç 219 bin TL'den motorin alımı yapıldığı,

tespit edilmiştir.

Açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyaçların parçalara bölünmek suretiyle pazarlık ya da doğrudan temin yöntemiyle satın alınması, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun temel ilkelerine aykırıdır. İhalenin temel ilkeleri olan rekabet ve saydamlığın ve aynı zamanda kamu yararının en iyi şekilde sağlanması için, yasa ile de zorunlu tutulan açık ihale usulünün uygulanması; pazarlık ve doğrudan temin yöntemine ise istisnai olarak başvurulması gerekmektedir. Bu ilkelere aykırı davranan ilgililer mevzuatta yer aldığı üzere çeşitli cezai müeyyidelerle muhatap olabilmektedirler. Özellikle bakım onarım ve tadilat işleri (ivedi ve öngörülmesi mümkün olmayanları hariç), yıllık bir ihtiyaç programı dâhilinde birlikte ve toplu olarak planlandıktan sonra Kanun'da yer alan ihale usullerinin uygulanarak temin edilmesine özen gösterilmelidir.

b- Kurum tarafından 2018 yılı içerisinde gerçekleştirilen mal ve hizmet alımlarında, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/f ve 22/d maddelerine göre yapılabilecek alımlar için öngörülen %10 sınırının aşıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un 62 nci maddesi (1) bendi hükmüne göre; 21 ve 22 nci maddelerde belirlenen parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin ilgili bölümünde bu hususla ilgili olarak aşağıdaki düzenlemeye yer verilmiştir:

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 21 inci maddesi 3'üncü fıkrasında 4734 sayılı Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşların, ihale ve harcama yapmaya yetkili birimlerinin Kanunun

21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yaptıkları harcamalarının, toplam ödeneklerinin %10 oranını aşmış olduklarını takip edecekleri de ayrıca ifade edilmektedir.

Hacettepe Üniversitesinde 2018 mali yılında doğrudan temin usulü ile yapılan alımların oldukça fazla olduğu, mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde % 10 sınırının aşıldığı ayrıca Kamu İhale Kurulunun uygun görüşünün de sınır aşımı gerçekleştiğinden sonra alındığı tespit edilmiştir.

Üniversitenin Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı mali yılın bitmesine yakın 09.11.2018 tarihinde Kamu İhale Kurulundan %10'luk limit %2 aşıldıktan sonra yeniden ek aşım istemiyle uygun görüş talep etmiştir. Uygun görüş yazısı ekinde, beklenmedik ve acil bakım onarım oldukları gerekçesiyle toplam değeri 5,3 milyon TL olan 75 kalem yeni doğrudan temin alımı yapılması talebinde bulunulmuştur. 27.11.2018 tarihinde Kamu İhale Kurumu uygun görüş vermiştir. Böylece bu doğrudan teminlerin de mevcut aşım eklenmesiyle yılsonuna kadar, tamamına yakını bakım onarım ve tadilat işi ve buna ilişkin malzeme alımı olmak üzere toplamda 20 milyon TL dolaylarında 22/d ve 21/f ile mal ve hizmet alımı gerçekleştirilmiştir.

İşlerin kısımlara bölünerek doğrudan temin yolu ile yaptırılması ve %10'luk limitin Kamu İhale Kurulu'nun uygun görüşü alınmaksızın aşılması hususları Sayıştay'ın 2017 yılı Düzenlilik Denetimi Raporunda yer almış olup, Üniversite tarafından verilen cevapta bu konulara hassasiyete gösterileceği belirtilmiştir. Sayıştay'ca bu hususların izlenmesine karar verilmiştir.

Yukarıda bulgunun (a) bendinde belirtildiği üzere ivedi ve öngörülmesi mümkün olmayanları hariç bakım-onarım ve tadilat işlerinin yıllık olarak bir ihtiyaç programı çerçevesinde tespit edildikten sonra ihale edilmek suretiyle temin edilmeye çalışılması, mecbur kalındığı durumlarda Kamu İhale Kanunu'nun 21/f ve 22/d hükümlerinde belirtilen parasal limitler dâhilinde pazarlık ve doğrudan temin usulü ile yapılacak alımlar için aynı Kanun'da belirlenen sınırlara uyulması, sınırın aşılması gerekiyorsa da uygun görüş için Kamu İhale Kuruluna zamanında müracaat edilmesi ve bu görüş alınmadan alım yapılmaması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Üniversitemiz, 6.305.448 m² taşınmaz alan üzerinde, Sıhhiye Yerleşkesinde 377.720 m², Beytepe Yerleşkesinde 546.183 m² ve diğer yerleşkelerle birlikte toplam 1.046.491 m² kapalı alanda faaliyetlerini sürdürmektedir. Üniversitemizde 11.601

personel ile 52.949 öğrenciye, yılda ortalama 2.169.251 hastaya hizmet verilmektedir. Söz konusu kapalı alanların özellikle hastane faaliyetlerinin yürütüldüğü alanların ortalama hizmet süresi 50 yılı bulmaktadır. Yoğun kullanıma maruz kalan ve uzun yıllardır hizmet veren binalarımızda beklenmedik ve acil tadilat-onarım ihtiyaçları doğmaktadır.

Gerek Beytepe Yerleşkesi olsun gerekse Sıhhiye Yerleşkesinde olsun yaşam, öğrenci ve hasta bakımından haftanın 7 günü 24 saat devam etmekte olup, bu kadar yoğun kullanım sonucu 50 yıllık bir ömre sahip olan yapılar ve kanalizasyon hatları, yağmur suyu hatları, elektrik kuvvetli akım, zayıf akım, sokak aydınlatma, trafo, elektrik panosu, sigorta sistemleri, şalt sistemleri, eşanjör sistemleri, kullanma suyu dahili ve harici hatları, ısınma sistemleri ve merkezi ısı santrali kazan ve tesisatların ne zaman ne şekilde sorun yaratacağını tahmin etmek mümkün olmamaktadır.

Üniversitemiz tüm yerleşkelerinde yürütülmesi gereken faaliyetlerinin eksiksiz ve sorunsuz bir şekilde yürütülmesi için kurulmuş olan sıcak su ve ısıtma tesislerinde mecburi olarak şebeke suyu kullanılmakta olup, şebeke suyu herkes tarafından bilindiği üzere arsenik ve klor oranı çok yüksek olan Kızılırmak suyundan karşılanmaktadır. Ek-1’ de yer alan şebeke suyu analizinde görüleceği üzere Kızılırmak suyu sülfat oranı çok yüksek bir su özelliği taşımakta olup, EK-2’ de yer alan fotoğraflardan görüldüğü gibi mevcut tesisat sistemlerindeki bazı yerlerde boruların tıkanmasına bazı yerlerde ise boruların delinmesine sebep olmaktadır (Boruların delinmesi sorununun giderilmesi için kelepçe atma işlemi atölyelerimiz çalışanları tarafından yapılmaktadır. Ancak fotoğraflardan görüldüğü gibi bir metrelik boruda kaç tane kelepçe atmak zorunda kalınmıştır). Söz konusu bu aksaklıkların da ne zaman sisteme zarar vereceğini öngörmek mümkün olmamaktadır. Açık ihaleye çıkılarak sistemin yenilenmesi cihetine gitmek arzulanmasına rağmen duvarlarda ve asma tavan içerisinde yer alan boruların nerelerden patlayacağını öngörülemezden, ayrıca açık ihale yapabilmek için gerekli olan proje çalışmalarının boruların bulunduğu yerlerden dolayı mümkün olmamasından dolayı açık ihale yapılamamaktadır. Ayrıca zorluklarına rağmen “” ihalesine 2017 yılında çıkmış ancak teklif veren firma olmamasından dolayı ihale iptal edilmiştir. Söz konusu ihalenin uygulama projeleri mümkün olduğu kadar anlaşılır, ihtiyaca yönelik ve ön görülebilir aksaklıkların giderilmesi yönünde hazırlanmış olmasına rağmen, firmalarca uygulamanın zorluk derecesinden dolayı tercih edilmemiştir. Ayrıca hem açık ihale usulünde yaşanan olumsuzluklardan dolayı hem de tahmin edilemeyen ve günün hangi saatinde ortaya çıkacağı belli olmayan ve en kısa sürede giderilmesi gereken aksaklıklar için işini kaliteli ve en kısa sürede yapabilecek firmalar tercih edilmek zorunda kalınmaktadır.

Üniversitemiz Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı olarak, 50 yıllık bir ömre sahip 1.046.491 m² kapalı alanda yaklaşık 12.000 personel ile 52.949 öğrenciye, yılda ortalama 2.169.251 hastaya hizmet veren ve haftanın 7 günü 24 saati yaşamın devam ettiği bir Üniversitede yaş ortalaması yaklaşık 50 civarında olan 169 teknik personel ile işletme faaliyeti ve bakım-onarım faaliyetinin yürütülmesine çalışılmaktadır. Üniversitemizin ilk kurulduğu yıllarda personel sayısı 385 olup, yaş ortalaması 25 civarındadır. Ek-3' te yer alan tabloda görüleceği üzere Üniversitemizdeki nüfus miktarı, binaların sayıları ve yaşları artmasına rağmen personel sayıları azalmakta ve üstüne üstlük yaş ortalaması da artmış bulunmaktadır.

Yukarıda belirtildiği üzere her iki Yerleşkemizde (hastaneler veya yurtlar) yaşam 24 saat devam etmekte olup, herhangi bir beklenmeyen veya yapılması zaruri ve acil olan tadilat ve onarımların en kısa sürede gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Hastanede veya yurttan meydana gelen herhangi bir aksaklık anında önce rektörlük makamına şikayet edilmesi yönünde sonrasında ise sosyal medyada olumsuz haber yapılması şeklinde dile getirilmektedir. Ek-4' de yer alan şikayet dilekçelerinde görüleceği üzere Üniversitemizin imajına zarar verebilecek durumlar ortaya çıkmaktadır. Bu sebeplerden dolayı ortaya çıkan aksaklıkların biran önce giderilmesi gerekmektedir. Ancak 657 sayılı Devlet Memurları kanununa tabi olan ve yaş ortalaması yaklaşık 50 olan teknik personelin sayıca az olması, çalışma saatleri açısından mesai saatleri dışında çalıştırılmaması ve meydana gelen aksaklıkların çalışma alanı olarak olumsuz şartlarda olması nedeniyle acil ve zaruri olan ve kısa sürede giderilmesi gereken aksaklıklar için dışarıdan firmaların çalıştırılması zorunluluğu doğmaktadır.

Söz konusu acil, zaruri ve Üniversitemiz faaliyetlerinin sürdürülebilirliği açısından yapılması gereken bakım-onarım, tadilat ve malzeme alımlarında Sayıştay Bulgusunda bahsi geçtiği gibi doğrudan temin alımları kanunda belirlenen parasal limite dayandırılması ya da limitin altında kalarak alımların gerçekleştirilmesi amaçlanmamaktadır. Çoğu zaman yaptırılacak işler parasal limitleri aşan miktarlarda olup, yapılan pazarlık neticesinde parasal limitin altına indirilmesi neticesinde yaptırılmaktadır. Ayrıca bazı durumlarda bazı tadilat ve onarım işleri birleştirilmesi sonucunda doğrudan temin parasal limitine yakın rakamlarda yaklaşık maliyet oluşmakta ve bunun sonucunda doğrudan temin vasıtasıyla tadilat ve onarımlar gerçekleştirilmektedir. Aynı şekilde Üniversitemiz hastanesi için yapılan tadilat ve onarımlarda, yürütülmekte olan faaliyetlerin hassaslığı göz önüne alındığında tadilat ve onarımları yapılacak mekanların belli bir plan çerçevesinde boşatılması söz konusu olmaktadır. Bunun sonucunda da mekanlar aynı anda tadilat ve bakım-onarımları yapılamamakta olup,

evrak bazında yapılan incelemede birkaç parçaya bölünerek yapılmış izlenimi doğmaktadır. Oysa farklı zamanlarda boşaltılan mekanlar farklı zamanlarda tadilatı yapılmaktadır.

Ayrıca doğrudan teminler yapılırken Üniversitemizin ve Devletimizin ekonomik menfaatleri daima ön planda tutulmuştur. Arıza nedeniyle daha büyük ekonomik kayıplara neden olabilecek olumsuzlukların derhal müdahale edilerek önüne geçilmiştir. Bir örnek vermek gerekirse: Beytepe Yerleşkemiz merkezi ısı santralinden 90 adet binamızın ısıtması yapılmaktadır. Bu binalarımızın içinde 24 saat açık kalması gereken Kütüphane Binası da vardır. Bu binayı ısıtabilmek için diğer 90 adet binaya da sistem müşterek çalıştığı için kızgın su gönderilmesi gereklidir. Kütüphane binası için gece çalışmayacak olan Öğrenci Kafeteryası kazanından galeriler içerisinden kütüphane klima sistemine hat çekilerek gece klima sistemi ile ısıtma sağlanmıştır. Böylelikle gece boyu 90 adet binaya ısı gönderme zorunluluğu ortadan kaldırılarak her gün için 13.500 m³ doğalgaz tasarrufu sağlanmıştır. Bu sağlanan tasarrufun miktarını kabaca hesaplayacak olursak; Her gün merkezi Isı Santralimizin tükettiği ortalama 27.000 m³ doğal gazın % 50 sinin gece tüketildiği varsayıldığında 150 gün X 13.500 = 2.025.000 m³ doğal gaz için bugün ki fiyatlarla 2.025.000 X 1.20 =2.430.000 TL tasarruf sağlanmıştır.

Ayrıca Üniversitemizde oluşan küçük tadilat ve onarım ihtiyaçlarının atölyelerimiz vasıtasıyla gerçekleştirilmesi için ihtiyaç duyulan malzemeler çeşit bakımından çok fazla olmakla birlikte her malzemeye her an ihtiyaç duyulmamaktadır. Önceki yıllarda malzemeler açık ihale yöntemi ile temin edilmiş depolarda stoklanmış ancak daha sonra depolarda kullanılmayan atıl durumda kalmış bir çok malzeme stoku olduğu tespit edilmiştir. Oluşan bu kamu zararının giderilmesi için ihtiyaç duyulan malzemeleri ihtiyaç duyulduğu zaman temin etme yöntemi tercih edilmiş olup, böylece atıl malzeme alımı sonucu doğacak olan kamu zararının önlenmesi planlanmıştır. Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığımızın atölyelerimizce yapılabilecek küçük tadilat ve onarımlarının yapılabilmesi için ihtiyaç duyulan malzemelerin temininde açık ihale usulüyle yapılması arzulansa da alınacak ürünlerin çeşitliğinin fazlalığından ve ürün kalitesinin istenileni karşılayamaması endişesinden ve stoklama maliyetinin yüksekliğinden dolayı numune göstererek temin edebileceğimiz ve böylece kullanılabilir, kaliteli ürünler alabileceğimiz doğrudan temin usulü ile mal alımı tercih edilmek zorunda kalınmaktadır.

Üniversitemiz jeneratörlerinde ve peyzaj çalışmalarında ihtiyaç duyulan motorinin, temin edilmesi amacıyla 2018 yılında (Ek-5) açık ihale yapılması planlanmış ancak katılan

firma olmamasından dolayı 2018 yılında doğrudan temin yöntemi ile ihtiyaç duyulduka motorin alımı gerçekleştirilmiştir. Üniversitemizin bulunduğu Ankara ilinde bilindiği üzere motorin fiyatlarında bayiye göre çok bir değişiklik olmamaktadır. Bundan dolayı hangi firmadan alınırsa alınsın aynı fiyatlarda motorin temininin gerçekleşeceği aşikardır. Ayrıca Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı resmi internet sitesinde doğrudan temin yoluyla yapılan tüm mal, hizmet alımı ve yapım işlerinde olduğu gibi motorin alımında da ilan verilmektedir.

Doğrudan temin şeklinde yapılan, aciliyeti, öngörülemezliği ve zarureti söz konusu olan imalatlar ve alımlar Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı resmi internet sitesinde ilan edilmektedir. Hangi firmaların teklif vereceği ile ilgili olarak bu Başkanlığımızın herhangi bir dahli bulunmamakta, kamuya açık ve isteyen herkesin yapılacak işi inceleyip teklif verebileceği bir platform oluşmaktadır. Ucuz, kaliteli ve zamanında temin edilmesi Başkanlığımızın önceliği arasında yer almakta olup, bu durum Kurumumuzun ve Devletimizin menfaati olmuştur.

Yukarıda belirtilen olumsuz koşullardan ve durumun acili yetinden dolayı tercih etmek zorunda kalınan doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirilen mal, hizmet alımları ve yapım işlerinin 2018 yılı içerisinde sehven mevcut ödeneğin %10 mertebesini küçük bir oranda aşıldığı tespit edilir edilmez Kamu İhale Kurumundan onay alınarak limit onayı alınmıştır. Yılsonunda da Kamu İhale Kurumundan alınan limit dahilinde kalınarak alımlar gerçekleştirilmiştir. 2019 yılı içerisinde %10 limitinin takip edilmesi konusuna daha fazla bir hassasiyetle durulmaktadır.

Yukarıda arz ve izah edilen olumsuz sebepler ve mecburiyetlerden dolayı Üniversitemizde oluşan tadilat ve onarımları, mal ve hizmet alımları ihtiyaçlarının zamanında, kaliteli ve kamu yararı gözetilerek giderilmesi amacıyla mevzuata uygun, limitler içerisinde doğrudan temin ve pazarlık usulü ile gerçekleştirilmektedir. Bunun yanı sıra doğrudan temin ve pazarlık usulüyle yapılacak alımları hem sayı hem de miktar olarak daha az düzeyde tutmak üzere gerekli plan ve programların yapılması çalışmasına başlanmış olup, önümüzdeki dönemlerde gerçekleştirilmesi planlanmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle; Doğrudan temin şeklinde yapılan, imalatlar ve alımların Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı resmi internet sitesinde ilan edildiği, üniversite binalarının eski yapılar olduğundan ve hastane dolayısıyla 7/24 daimi bir faaliyet söz konusu olduğundan acil ve öngörülemeyen pek çok bakım onarım tadilat ihtiyacının doğduğu ifade edilmiştir. Ancak doğrudan temin ile yaptırılan işler listesi incelendiğinde, kamu idaresinin cevabında özellikle vurguladığı öngörülemeyen ve acil çözülmesi gereken tesisat ve

su borularından kaynaklı işler dışında pek çok farklı türde bakım onarım ve tadilat işleri bulunduğu görülmektedir. Ayrıca doğrudan temin işlerini yürüten firmalar açısından açıklık ve rekabetin sağlanması önem taşımaktadır.

Bulguda belirtildiği üzere ivedi ve öngörülmesi mümkün olmayanları hariç bakım-onarım ve tadilat işlerinin yıllık olarak bir ihtiyaç programı çerçevesinde tespit edildikten sonra ihale edilmek suretiyle temin edilmeye çalışılması, mecbur kalındığı durumlarda Kamu İhale Kanunu'nun 21/f ve 22/d hükümlerinde belirtilen parasal limitler dâhilinde pazarlık ve doğrudan temin usulü ile yapılacak alımlar için aynı Kanun'da belirlenen sınırlara uyulması, sınırın aşılması gerekiyorsa da uygun görüş için Kamu İhale Kuruluna zamanında müracaat edilmesi ve bu görüş alınmadan alım yapılmaması gerekmektedir.

BULGU 4: Sayıştay İlamlarının İnfaz Edilmemesi ve Hukuki Sürecin İşletilmesinde Eksiklikler Olması

Hacettepe Üniversitesi 140 Kişilerden Alacaklar hesabında yer alan Sayıştay'ın 2011 ve 2012 yılları yargılaması sonucu düzenlenen ilamda sorumlular adına tazmin hükmolunan ve kesinleşen tutarların infaz edilmediği ve hukuki sürecin işletilmesinde bazı eksiklikler olduğu görülmüştür.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun "İlamların İnfazı" başlıklı 53'üncü maddesinde aynen;

"Sayıştay ilamları kesinleştikten sonra doksan gün içinde yerine getirilir. İlam hükümlerinin yerine getirilmesinden, ilamların gönderildiği kamu idarelerinin üst yöneticileri sorumludur.

İlamlarda gösterilen tazmin miktarı hüküm tarihinden itibaren kanuni faize tabi tutularak 9/6/1932 tarihli 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre tahsil olunur." hükümleri yer almaktadır.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun "Kamu idareleri ve görevlilerinin sorumluluğu" başlıklı 9'uncu maddesinde;

...

(3) Hesabı bu Kanun hükümlerine göre zamanında ve tam olarak vermeyen sorumlular veya diğer ilgililer ile Sayıştay denetimine giren kamu idareleri görevlilerinden, denetleme ve yargılama sırasında, istenilen her çeşit bilgi, belge ve defterleri vermeyen ve denetleme ve yargılamayı güçleştirenlerin aylıkları, Sayıştay'ın istemi üzerine ilgili kamu idarelerince, hesabı veya istenen bilgi, belge ve defterleri eksiksiz verinceye kadar yarım olarak ödenir. Yarım aylık kesilmeye başlandığı tarihten itibaren muhasebe yetkilileri en çok üç ay, diğer görevliler ise Sayıştay'ca belli edilen süre içinde yine hesabı veya istenilen bilgi, belge ve defterleri vermez veya denetleme ve yargılamayı güçleştiren sebepleri ortadan kaldırmazlarsa, bu defa ilgili kamu idarelerince mevzuatındaki usule göre görevden uzaklaştırılarak haklarında gerekli soruşturma veya kovuşturma yapılır.

(4) Sayıştay ilamlarının infazını izlemeyen ve gereklerini yerine getirmeyenler hakkında da üçüncü fıkradaki hükümler uygulanır

...

(7) Yukarıdaki hükümlere uymayanlar ile 6 ncı maddenin birinci ve ikinci fıkralarının gereklerini haklı bir sebebe dayanmaksızın tam olarak ve zamanında yerine getirmeyen ilgililer hakkında Sayıştay'ın istemi üzerine disiplin veya ceza kovuşturması yapılır.” hükümleri yer almaktadır.

Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “Kamu zararından doğan alacağın tebliği ve takibi” başlıklı 10 uncu maddesinin (6) nolu fıkrasında:

“Kamu zararı alacaklarının yapılan tebligata rağmen sorumlular ve/veya ilgililerce süresinde rızaen ödenmemesi halinde ilgili alacak takip dosyası, sürenin bitiminden itibaren beş iş günü içerisinde, alacağın hükmen tahsili için, strateji geliştirme birimi veya taşradaki ilgili takip birimince kamu idaresini temsile yetkili hukuk birimine gönderilir.” denilmektedir.

Yapılan denetim ve incelemelerde 2011 ve 2012 yılından henüz tahsil edilmemiş Sayıştay ilamlarının bulunduğu görülmüştür. Aynı zamanda Sayıştay ilamında sorumluluğu kesinleşmiş olanlara süresi içinde tazmin edilmek üzere tebliğlerin zamanında yapılmadığı, ilamda sorumluluğu tespit edilmiş olanların değil sadece ahizin borçtan sorumlu olarak görüldüğü, tahsil edilemeyen alacak dosyalarının 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre takip edilmediği tespit edilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden açıkça anlaşılacağı üzere, Sayıştay ilamına bağlanarak kesinleşmiş bir alacağın 90 gün içerisinde ilamda sorumluluğu tespit edilmiş olanlara tebliğ edilip hüküm tarihinden itibaren kanuni faize tabi tutularak tahsilinin sağlanması, tahsili mümkün olmaz ise alacağın İcra ve İflas hükümlerine göre takip edilmesi gerekmektedir. Tüm bu süreçlerin işletilmesi üst yönetici olarak üniversite rektörlerinin sorumluluğundadır.

Kamu idaresi cevabında; "Sayıştay İlamlarının infaz edilmesi 2011-2012 yılı Sayıştay İlamlarının kesinleşmiş olanlarının infazı yapılmış, kalanların ise hukuki süreci devam etmektedir. Hukuki sürecin akabinde infaz için gerekli işlemler yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında 2011-2012 yılı Sayıştay İlamlarının kesinleşmiş olanlarının infazının yapıldığını, kalanların ise hukuki sürecinin devam ettiğini belirtmiştir.

Hukuki süreçlerin sonunda kesinleşen ilamlara ilişkin izlemelerin yapılarak yasal gerekliliklerin yerine getirilmesi sağlanmalıdır.

BULGU 5: Bilimsel Araştırma Projeleri Sonuç Raporlarının Zamanında Verilmemesi, Projelerin Kapatılmaması ve Yönergede Bu Hususlara İlişkin Mali Bir Yaptırımın Bulunmaması

Üniversitede yürütülen Bilimsel Araştırma Projelerinde süresi geçtiği halde sonuç raporlarının verilmediği, projelerin sonuçlandırılmadığı ve bu durumlar için Yönergede herhangi bir mali yaptırımın öngörülmediği tespit edilmiştir.

26.11.2016 tarih ve 29900 sayılı Resmi Gazete’de Yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik’in “Proje raporları” başlıklı 8 nci maddesini (2) nolu fıkrasında:

“Proje yürütücüsü, protokolde belirtilen bitiş tarihini izleyen en geç üç ay içerisinde, araştırma sonuçlarını içeren proje sonuç raporunu Komisyon tarafından belirlenen formata uygun olarak sunar. Lisansüstü tez projeleri için, ilgili birimlerce onaylanmış tezler de sonuç raporu olarak kabul edilebilir. Sonuç raporu Komisyon tarafından değerlendirilerek projenin başarılı sayılıp sayılmayacağına karar verilir. Komisyon gerekli gördüğü durumlarda konunun uzmanlarının görüşlerine de başvurarak değerlendirme sürecini tamamlayabilir.” denilmektedir.

Hacettepe Üniversitesi'nin Aralık 2017'de yürürlüğe giren 'Bilimsel Araştırma Projeleri Uygulama Yönergesi'nde de proje yürütücüsünün protokolde belirtilen bitiş tarihini izleyen en geç iki ay içinde araştırma sonuçlarını içeren Proje Sonuç Raporunu BAP Koordinasyon Birimine sunması gerektiği düzenlenmiştir.

Yapılan incelemede 2010-2018 yılı arasında destek verilmiş 350'den fazla bilimsel araştırma projesinin süresi geçtiği halde sonuç raporlarının sunulmadığı görülmüştür. Bu projeler için yapılmış harcama toplamı 7,6 milyon TL dolaylarında olup bu tutarın 1,8 milyon TL kadarı 2017 yılı sonrasında başlayan projelere, 5,8 milyon TL'si ise daha önceki yıllara ait projelere aittir.

Hacettepe Üniversitesi'nin 'Bilimsel Araştırma Projeleri Uygulama Yönergesi'nde projelerin hangi durumlarda iptal edilebileceği ve iptal edilen projeler için uygulanacak mali ve idari yaptırımlara ilişkin düzenlemeler mevcuttur. Ancak bitiş tarihi geçmesine rağmen sonuç raporlarının sunulmaması durumunda proje yürütücüsüne yeni proje desteği vermemek dışında herhangi bir mali müeyyide öngörülmemiştir.

Bilimsel araştırma projelerinden süresi geçtiği halde sonuç raporu sunulmayanların mümkün olan en kısa sürede tamamlanmasının sağlanması gerekmektedir. Bununla beraber, kamu kaynağının kullanıldığı ve belli bir amacı olan bilimsel araştırma projelerinde, araştırma sonuçlarının gösterildiği sonuç raporunun sunulmadığı durumlarda yeni proje vermemek dışında mali bir yaptırımın da öngörülmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bilimsel Araştırma Projelerinin sonuç raporlarının zamanında verilmemesine ilişkin, ilgili yönetmelikte her ne kadar bir yaptırım bulunmamakta ise de sonuç raporunu zamanında sunmayan öğretim elemanlarının yeni proje başvurusunda bulunmaları, sonuç raporu Komisyonca kabul edilene kadar birimiz tarafından kullanılmakta olan otomasyon sistemi tarafından engellenmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında Bilimsel Araştırma Projelerinin sonuç raporlarının zamanında vermeyen öğretim elemanlarının yeni proje başvurusunda bulunmalarının, sonuç raporu Komisyonca kabul edilene kadar BAP birimi tarafından kullanılmakta olan otomasyon sistemi tarafından engellendiği ifade edilmiştir. Ancak bunun tek başına yeterli bir yaptırım ya da motivasyon olmadığı değerlendirilmektedir. Zira bulguda belirtildiği üzere 2010 yılından bu güne kapatılmayan pek çok proje olup ve bu projeler için 7,6

milyon TL harcama yapılmıştır. Bu projelerin süresi geçtiği halde sonuç raporlarının sunulmadığı görülmektedir.

Bilimsel araştırma projelerinden süresi geçtiği halde sonuç raporu sunulmayanların mümkün olan en kısa sürede tamamlanmasının sağlanması gerekmektedir. Bununla beraber, kamu kaynağının kullanıldığı ve belli bir amacı olan bilimsel araştırma projelerinde, araştırma sonuçlarının gösterildiği sonuç raporunun sunulmadığı durumlarda yeni proje vermemek dışında mali bir yaptırımın da öngörülmesinin gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 6: Bilimsel Araştırma Projelerinin Bir Kısımının Proje Tanımına Uymayan Alt Yapı Projelerinde Kullanılması ve Bu Projelerden Çok Sayıda Elektronik Cihaz Alınması

Hacettepe Üniversitesinde destek verilen Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) incelendiğinde; yoğunlukla çok sayıda elektronik malzeme alındığı, altyapı projesi kapsamında hastanelerin kablosuz internet altyapısının yenilendiği görülmüştür.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 3'üncü maddesinin (b) bendinde; "*Bilimsel araştırma projesi: Tamamlandığında sonuçları ile alanında bilime katkı yapması, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması beklenen bilimsel içerikli, yükseköğretim kurumu içi ve/veya dışı, ulusal ve/veya uluslararası kurum ya da kuruluşların katılımlarıyla da yapılabilecek projeler ile bilim insanı yetiştirme ve araştırma altyapısı kurma ve geliştirme projelerini,*" şeklinde tanımlanmıştır.

Adı geçen Yönetmelik'in "Bilimsel araştırma projelerinin seçiminde dikkate alınacak ilkeler" başlıklı 6'ncı maddesinde: "*(1) Bilimsel araştırma projeleri, yükseköğretim kurumunun uzman elemanı bulunan her dal ile ilgili, ulusal bilim ve teknoloji politikalarına, ülkenin kalkınma planı hedeflerine, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu kararlarına veya yükseköğretim kurumu yönetim kurulunun belirlediği bilim politikalarına uygun konulara öncelik verilerek değerlendirilir ve seçilir. Bilimsel araştırma projelerinin bilime, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal, sanatsal, kültürel gelişimine ve kalkınmasına katkı sağlaması esastır. ...*" hükümlerine yer verilmektedir.

Mezkur Yönetmelik maddelerine göre; bilimsel araştırma projeleri tamamlandığında kendi alanında bilime katkı yapması, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması gerekmektedir.

Yıl içinde yürütülen bilimsel araştırma projeler incelendiğinde; uygulamada, başta masa üstü ve dizüstü olmak üzere çok sayıda elektronik cihaz alımı yapılarak öğretim elemanlarına dağıtıldığı görülmüştür. Üniversitenin mevcut taşınırları içerisinde ihtiyacın karşılanması yoluna gitmek yerine her proje için tekrar tekrar talep edilerek cihaz satın alma yoluna gidilmektedir. Çünkü proje kapsamında alınan özellikle elektronik cihazlar kişisel kullanımda kalarak adeta temellük edilmektedir. Oysa Üniversitenin elektronik cihazlarının sayıları incelendiğinde 2018 yılı sonu itibarıyla (hastaneler hariç) 7 bin adedin üzerinde masa üstü bilgisayar, 5 bin adet dizüstü bilgisayar ve 1200 civarında tablet bulunduğu görülmektedir. Yine bunların dışında 1800 civarında tümleşik bilgisayar, cep bilgisayarı vb. elektronik cihazlar bulunmaktadır. BAP' larda yer alan akademisyenlerden örneklem yolu ile bakılan 280 kadar akademisyende kendisine birden fazla, ortalama 4-5 adet kadar hatta daha fazla sayıda dizüstü bilgisayar ve masaüstü bilgisayar zimmetlenen çok sayıda akademisyen olduğu görülmüştür.

Bunun yanı sıra sözleşme bedeli 2,4 milyon TL olan “Üniversite Hastanelerinde Sunulan Sağlık Hizmetinin Kalitesinin Verimliliğinin Artırılması için Mobil Sağlık Hizmetleri ve Kablosuz İnternet Altyapısının Geliştirilmesi” işinin ihale edildiği görülmüştür. Bu projenin bilimsel bir içeriği ve amacı olmayıp doğrudan bir alt yapı yatırımdır; proje kapsamında Üniversite hastanesine kablosuz erişim cihazları ve 140 adet tablet alınmıştır. Üniversitenin Aralık 2017 de yayımlanan “Bilimsel Araştırma Projeleri Uygulama Yönergesi”nde ‘Araştırma Altyapısı Projeleri’, üniversitenin bilimsel/sanatsal araştırma altyapısının geliştirilmesi ve araştırma potansiyelinin yükseltilmesi amacıyla bilimsel araştırma kriterlerine uygun olarak hazırlanan projeler olarak tanımlanmıştır. Yapılan ihale kapsamının BAP Araştırma Altyapısı Proje tanımına uymadığı, daha ziyade hastanenin rutin faaliyetlerinin yürütülmesine katkı sağlayacak bir alım olduğu değerlendirilmektedir.

5018 sayılı Kanun’un “Hesap verme sorumluluğu” başlıklı 8’inci maddesine göre her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar; kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ile kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu tutulmaktadır.

Bu nedenle Bilimsel Araştırma Projelerinin yönetmelikte belirtilen proje tanımına uymayan alt yapı projelerinde kullanılmamasına özen gösterilmelidir. Ayrıca bu projelerden çok sayıda elektronik cihaz alınması nedeniyle kamu kaynaklarının verimli etkili ve ekonomik kullanılması ilkesine aykırılık oluşturmayacak şekilde projelerin belirlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Altyapı projelerinin tamamı, Bilimsel Araştırma Projelerinin yürütülmesi için gerekli altyapının oluşturulması, ihtiyaç olan gerekli yenilenmenin yapılması amacıyla desteklenmiştir. Özellikle Tıp Fakültesi ve Diş Hekimliği Fakültesi Öğretim Elemanlarının Bilimsel Araştırma Projeleri, hastanede yürüttükleri diğer faaliyetlerle zaten içiçedir. Burada yapılan projelerin bu kapsamda değerlendirilmesinin uygun olduğunu düşünmekteyiz. Örneğin, Tıp Fakültesi Göz Hastalıkları Anabilim dalının projelerinin önemli bir kısmı kendi hastaları ile ilgili araştırmaya yöneliktir.

Elektronik malzemelerin çok sayıda alındığı belirtilmekteyse de her proje, birçok yönden (bütçesi, özgün değeri, yapılabirliği gibi) hakem raporu, değerlendirme komisyonu raporu ve son olarak da Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu raporları ile değerlendirilerek desteklenmektedir. Hacettepe Üniversitesi gibi 50 yıllık bir Üniversitenin mevcut altyapısı sürekli eskimekte, özellikle elektronik altyapısı mevcut şartlara göre yenilenmek durumunda kalmaktadır. Bilgisayar donanımımız ise yeni programları çalıştırmaya yetmediğinde donanımın yenilenmesi durumuna gidilebilmektedir. AR-GE Projeleri karakteri gereği en yeni teknolojik donanıma ve bilgisayar programlarına dayanmaktadır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle 50 yıllık bir üniversite olarak alt yapısının sürekli yenilenme ihtiyacı içinde olduğunu ve bu alt yapının da araştırma projeleri için kullanılmak durumunda olduğu ifade edilmiştir. Bunu yanında elektronik cihazların proje özelinde değerlendirilerek karar verildiği belirtilmiştir.

Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında verilen desteklerin mevzuatta belirtilen amaçlarına uygun projelerde kullanılmasının, projelerde daha seçici olunmasının, özellikle elektronik cihaz alımında belli bir tasarruf bilinci ile hareket edilmesinin, bütçenin etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ve kötüye kullanılmaması noktasında faydalı ve gerekli olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 7: TÜBİTAK Projeleri Nedeniyle Üniversite Hesaplarına Aktarılan Kurum Hisseleri Kullanımının Süreyle Sınırlandırılmasının Hisselerin Kullanımını Zorlaştırması

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) projeleri nedeni ile üniversite hesaplarına aktarılan kurum hisseleri, proje sözleşmesinde belirlenen bitiş tarihinden itibaren üç ay içerisinde harcanmak üzere kurumların kullanımına tahsis edilmektedir. Ancak bu sınırlama nedeniyle kurum hisselerinin kullanımında zorluklar yaşandığı görülmüştür.

Tübitak Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ile Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılabacak Tutarların Harcanması ve Tübitak Tarafından Yürütülen Dış Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas ve Usuller'in 3'üncü maddesinde kurum hissesi; projenin yürütülmesi ve sonuçlandırılması aşamasında kurumun imkânlarından faydalanılması karşılığı proje maliyetine bağlı olarak Tübitak tarafından hesaplanan ve projenin yürütüldüğü kurumun Ar-Ge faaliyetlerinde kullanılmak üzere proje bütçesine dahil edilen tutar veya Tübitak tarafından yürütülen dış destekli projelerde Tübitak mevzuatına göre hesaplanan tutar olarak tanımlanmıştır.

Esas ve Usuller'in "Kurum Hissesi ve Proje Sonu İşlemleri" başlıklı 14'üncü maddesinde:

"Kurumun bilimsel araştırmalarında kullanılmak üzere proje bütçesinde yer alan kurum hissesi, projenin gelişme raporları kabul edildikçe, raporun kapsadığı dönem içindeki proje teşvik ikramiyesi dışında kalan proje bütçesinin en fazla %50'si oranında ödenir.

Kurum hissesi, projenin fiilen yürütüldüğü kurum yetkilisinin talebi ile Ar-Ge faaliyetlerinde kullanılmak üzere, bu Esas ve Usuller çerçevesinde harcanır. Kurum hissesi harcamalarında, harcama yetkilisi ve gerçekleştirme görevlisi, kurum yetkilisi tarafından belirlenir.

Harcamaların Ar-Ge kapsamında olması yönündeki sorumluluk kuruma aittir. Aynı kurumda yürütülen projelere ait kurum hisselerinin topluca kullanılabilmesi mümkündür.

Birden fazla projenin kurum hisselerinin bir alım için kullanılması halinde, harcama belgesinin aslı bir projeye, diğer projelere ise asıl belgenin kullanıldığı proje numarası belirtilerek harcama belgesinin kopyası, kanıtlayıcı belge olarak eklenir.

Kurum hissesi proje hesabı dışında başka hesaba aktarılamaz. Bir projeye ek ödenek verilmesi durumunda bu ek ödeneğe ilişkin kurum hissesi verilmez.

Proje sonuç raporunun kabulünü takiben proje sözleşmesinde belirlenen bitiş tarihi itibarıyla kabul edilen harcamalar dikkate alınarak özel hesapta kurum hissesi hariç kalan bakiye, TÜBİTAK tarafından gönderilen talep yazısı üzerine kurum tarafından TÜBİTAK'a

iade edilir.

Proje sözleşmesinde belirlenen bitiş tarihinden itibaren üç ay içerisinde harcanmayan kurum hissesi bu sürenin sonunda TÜBİTAK'a iade edilerek özel hesap kapatılır.” Denilmektedir.

Bilimsel araştırma projelerinin yapılması ve sonuçlandırılması, mevzuatına uygun bir şekilde planlama ve değerlendirmeler doğrultusunda yeterli ve yasal süreler içerisinde gerçekleştirilmektedir.

Yükseköğretim Kurumları Tarafından, 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3'üncü Maddesinin (f) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelere İlişkin Bakanlar Kurulunun 2003/6554 sayılı Kararına göre bilimsel araştırma projelerindeki mal ve hizmet alımları gerçekleştirirken idarelerin; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Diğer taraftan kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması 5018 sayılı Kanun'un amir hükmüdür.

TÜBİTAK projelerinden kaynaklanan kurum hisselerinin, proje sözleşmesinde belirlenen bitiş tarihinden itibaren üç ay içerisinde harcanmak üzere kurumların kullanımına tahsis edilmesi hususu ile Ar-Ge projelerinin oluşturulması, projelendirilmesi, kabul edilmesi, gerçekleştirilmesi ve sonuçlandırılması ile ilgili süreçlerin ve sürelerin birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir.

Anılan mevzuat ve yapılan açıklamalar çerçevesinde, söz konusu süre limitinin, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması bakımından risk oluşturduğu değerlendirilmektedir.

Madde hükmünde belirtildiği üzere kurum hisselerinin topluca kullanılabilmesi mümkündür. Ancak projelerin bitiş tarihlerinin farklı olması ve yapılacak Ar-Ge harcamalarının büyük tutarlı olması nedeniyle yasal süre içerisinde kurum hisselerinin topluca kullanılması imkansız hale gelmektedir.

Bu itibarla, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması açısından risk teşkil etmemesi için süre limitinin belirtilen hususlara göre oluşturulmasının bir başka deyişle kurum hisselerinin belli bir süreyle sınırlı olmaksızın Ar-Ge harcamalarında kullanılmak üzere kuruma bırakılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda belirtildiği biçimde TÜBİTAK Projelerinin kurum hisselerinin zaman sınırlamasının kaldırılarak toplu halde birleştirilerek kullanılması görüşüne katılmaktayız." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında bulguda belirtildiği şekilde işlem yapılması gerektiği ifade edilerek bulgumuza iştirak edilmiştir.

Bu hususun TÜBİTAK ile işbirliği içerisinde değerlendirilerek kurum hisselerinin, süre sınırlaması kaldırılarak daha etkin ve verimli kullanılmasına yönelik yasal düzenlemelerin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 8: TÜBİTAK Projelerinde Kullanılan Transfer Takip Sisteminin Ön Ödemelerin Kontrolü İçin Yeterli Olmaması

TÜBİTAK projelerinde kullanılan transfer takip sisteminin ön ödemelerde kontrol için yeterli olmadığı tespit edilmiştir.

Tübitak Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ile Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Harcanması ve Tübitak Tarafından Yürütülen Dış Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas ve Usuller'in "Ön Ödeme ve Mahsup İşlemleri" başlıklı 6'ncı maddesinin 3'üncü fıkrasında ön ödemelerin yurt içi alımlarda en geç iki ay içinde yurt dışı alımlarda en geç altı ay içinde kapatılması gerektiği, sekizinci fıkrasında bir ön ödemenin usulüne uygun mahsubu yapılmadan yeni ön ödeme yapılmayacağı belirtilmektedir.

TÜBİTAK projeleri için gerçekleştirilen harcamaların takibinin yapıldığı transfer takip sisteminin incelenmesi sonucunda sistemin ön ödeme mahsup sürelerinin aşıldığına ilişkin bir uyarı vermediği, aynı kişiye verilen ödemenin uygun mahsubu yapılmadan yeni ön ödeme verilmesine izin verdiği, sistemin kontrol ortamı sağlamadığı görülmüştür.

TÜBİTAK projelerinin sayısı ve harcama çeşitliliği düşünüldüğünde transfer takip sisteminin kontrol ortamını sağlamaması nedeniyle risk oluşmakta olup ön ödemelerin takibi zorlaşmaktadır. Sistemde gerekli kontrole imkan verecek şekilde iyileştirme yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "TÜBİTAK Projelerinin sayısı ve harcama çeşitliliği düşünüldüğünde Transfer Takip Sisteminin gerekli kontrole imkan vermesinin sağlanması noktasında gerekli iyileştirmenin yapılması görüşüne katılmaktayız." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında bulguda belirtildiği şekilde işlem yapılması

gerektiği ifade edilerek bulgumuza iştirak edilmiştir.

Bu hususlara ilişkin olarak TÜBİTAK ile işbirliği içerisinde gerekli değerlendirmelerin yapılarak kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması için ilgili düzenlemelerin hayata geçirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 9: Üniversite Öğretim Elemanlarına Ek Ders Ödemesi Yapılırken Gerekli Kontrol Süreçlerinin Bulunmaması ve Bazı Fakültelerde Ek Derslerin Sistem Dışında Manuel Takip Edilmesi

Üniversite ek ders ödemelerine ilişkin yapılan incelemelerde; ek dersin hakedilmesi için gerekli olan öğretim elemanlarının fiilen ders yapması şartının yerine getirilip getirilmediğine dair gerekli kontrollerin bulunmadığı ve bazı fakültelerde ek derslere ilişkin süreçlerin sistem dışında manuel takip edildiği anlaşılmıştır.

2547 sayılı Yüksek Öğrenim Kanunu'nun "Çalışma Esasları" başlıklı 36'ncı maddesinde;

"Öğretim elemanları, üniversitede devamlı statüde görev yapar.

Öğretim üyesi, kadrosunun bulunduğu yükseköğretim birimi ile sınırlı olmaksızın ve ihtiyaç bulunması halinde görevli olduğu üniversitede haftada asgari on saat ders vermekle yükümlüdür. Öğretim görevlisi ve okutmanlar ise, haftada asgari on iki saat ders vermekle yükümlüdür." hükmüne yer verilmiştir.

2914 sayılı Yüksek Öğrenim Personel Kanunu'nun "Ek ders ücreti" başlıklı 11'inci maddesinde;

*"2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 36 ncı maddesine göre haftalık okutulması mecburi ders yükü saati dışında, kısmi statüde bulunanlar dâhil öğretim elamanlarına görev unvanlarına göre Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen mecburi ve isteğe bağlı dersler ve diğer faaliyetler için bu ders ve faaliyetlerin haftalık ders programında yer alması ve **fiilen yapılması şartıyla** en çok yirmi saate kadar, ikinci öğretimde ise en çok on saate kadar ek ders ücreti ödenir. Ders yüklerinin tamamlanmasında öncelikle normal örgün öğretimde verilen ders ve faaliyetler dikkate alınır.*

Öğretim elemanlarının teorik derslerle yaptıkları uygulama, yönettikleri tez, seminer ve doktora çalışmalarının ve ara sınavların ne ölçüde ders yükünden sayılacağı Yükseköğretim Kurulunca belirlenir. Ara sınavlar için Yükseköğretim Kurulunca öğrenci sayısı göz önünde

bulundurulmak suretiyle tespit edilecek ders yükü beş saati, diğer faaliyetler için belirlenecek ders yükü ise bir saati geçemez. Teorik dersler dışındaki faaliyetlerin ders yükünün tamamlanmasından sonraki kısmı ek ders ücretinin hesabında dikkate alınır. Ancak mecburi ders yükünün tamamlanmasında ve ek ders ücretinin hesabında, teorik dersler dışındaki faaliyetlerin haftalık en fazla on saatlik kısmı dikkate alınır, kalan kısmı ise maaş karşılığı sayılır.

Dersi veren öğretim elemanına her ders için ayrı ayrı olmak üzere yarıyıl ve yılsonu dönemlerinde her 50 öğrenci için 300 gösterge rakamının Devlet Memurları Kanununa göre aylıklar için belirlenen katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda sınav ücreti ödenir. Öğrenci sayısının hesabında küsurlar tama iblağ edilir ve 500 öğrenciden fazlası dikkate alınmaz. Ara sınavlar ve bütünleme sınavları için sınav ücreti ödenmez.” hükmü yer almaktadır.

Anılan mevzuat hükümlerinden açıkça anlaşılacağı üzere, görevli oldukları üniversitede; öğretim üyeleri haftada 10 saat, öğretim görevlileri ve okutmanlar ise haftada 12 saat ders vermekle yükümlüdür. Kanunun öngördüğü bu yükümlülük yerine getirildikten sonra ücrete konu ders ve faaliyetlerin ders programında yer alması ve fiilen yapılması şartıyla öğretim elemanının toplam olarak ücret karşılığı verebileceği ek ders örgün eğitimde haftada 20 saat, ikinci öğretimde ise haftada 10 saati geçmemek üzere ek ders ücreti ödemesi yapılabilecektir.

Hacettepe Üniversitesinde yerinde yapılan denetim ve incelemelerde, özellikle ara sınav dönemlerinde aynı zamanda diğer eğitim öğretim dönemlerinde öğretim elemanlarınca ek derslerin fiilen yapılıp yapılmadığı kontrol edilmeksizin, sistem üzerinden yapılan beyanların esas kabul edilerek ödeme yapıldığı anlaşılmıştır. Öğretim elemanlarının sistem üzerinden ayın belli günlerinde girdikleri/onay verdikleri derslerin bölüm, fakülte, öğrenci işleri, personel ve strateji daireleri nezdinde derslerin fiilen yapılıp yapılmadığına ilişkin herhangi bir kontrol süreci bulunmamaktadır. Özellikle ara sınav dönemlerinde bu kontrol zafiyeti daha da önem kazanmaktadır. Zira Hacettepe Üniversitesinin akademik takviminde tüm üniversite için geçerli ortak bir ara sınav dönemi olmayıp her bölümün kendi belirlediği dönemde herhangi bir hafta içerisinde yapılmaktadır. Bu ara sınav dönemlerinde yapılan ek ders ödemelerinde, mevzuatta belirtilen derslerin fiilen yapılması şartının yerine getirilip getirilmediğinin yoklama kâğıdı, imza föyü vs. gibi ispat edici bir belge aracılığıyla kontrolü ayrıca bir dikkat ve özen gerektirmektedir.

Bununla beraber Hacettepe Üniversitenin Sıhhiye Yerleşkesindeki tıp, eczacılık ve diş hekimliği fakülteleri ile konservatuvarda ek derslere ilişkin tüm evrak ve ödeme süreçleri sistem dışında takip edilmektedir. Üniversitenin Beytepe Yerleşkesindeki tüm fakültelerde ek derse ilişkin ders girişi, onaylar vs. gibi süreçler sistem üzerinden yürütülürken Sıhhiye Yerleşkesindeki fakültelerde ve konservatuvarda hala manuel takibine devam edilmektedir. Örneklemler yoluyla incelenen bazı ek ders ödeme evraklarında kontrollerin manuel yapıldığı, çeşitli aşamalarda kalemlerle çok sayıda düzeltmeler yapıldığı tespit edilmiştir. Söz konusu fakültelerdeki bu uygulama ayrıca bir kontrol riski oluşturmaktadır.

Hacettepe Üniversitesinde, ek derslerin puantajından ödenmesine kadar olan sürecin etkin şekilde yeniden tasarlanması, özellikle derslerin fiilen işlenip işlenmediğine ilişkin kontrollerin hem ara sınav dönemlerinde hem de diğer dönemlerde titizlikle yapılması gerekir. Ayrıca Sıhhiye yerleşkesindeki tıp, eczacılık ve diş hekimliği fakülteleri ile konservatuvarda da ek derse ilişkin tüm süreçlerin aynen Beytepe Yerleşkesinde olduğu gibi sistem üzerinden yürütülmesinin sağlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemizde bazı Fakülte, Enstitü ve Yüksekokulların ek dersleri sistem üzerinden gelmemektedir. Bununla ilgili olarak Dekanlık ve Müdürlükler ile yapılan görüşmeler doğrultusunda 2019 yılı Güz dönemi Eğitim Öğretim başlangıcında uygulanmak üzere gerekli çalışmalar başlatılmış kontrol süreçleri tekrar gözden geçirilmektedir” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında ilgili dekanlık ve müdürlükler ile görüşülerek 2019 yılı Güz dönemi eğitim öğretim başlangıcında uygulanmak üzere gerekli çalışmaların başlatıldığı ifade edilmiştir. Ancak ek derslerin fiilen işlenip işlenmediğinin kontrolüne ilişkin nasıl bir kontrol mekanizması kurulacağından söz edilmemiştir.

Sıhhiye yerleşkesindeki tıp, eczacılık ve diş hekimliği fakülteleri ile konservatuvar bölümlerindeki ek ders ödemelerine ilişkin tüm süreçlerin aynen Beytepe Yerleşkesinde olduğu gibi sistem üzerinden yürütülmesi sağlanmalıdır.

Ayrıca ek derslerin puantajından ödenmesine kadar olan sürecin etkin şekilde yeniden tasarlanması, özellikle derslerin fiilen işlenip işlenmediğine ilişkin kontrollerin hem ara sınav dönemlerinde hem de diğer dönemlerde titizlikle yapılması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

9. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR****BİLANÇO**

Kurum Kodu: Adı: HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ						
AKTİF HESAPLAR			N Yılı 2018	PASİF HESAPLAR		N Yılı 2018
1	DÖNEN VARLIKLAR	305.376.129,80	3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	84.024.812,00	
10	HAZIR DEĞERLER	62.315.692,92	32	FAALİYET BORÇLARI	1.684.264,34	
102	Banka Hesabı	39.459.950,24	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	1.684.264,34	
104	Proje Özel Hesabı	22.855.742,68	33	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	74.201.933,87	
			330	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	1.257.983,97	
			333	Emanetler Hesabı	72.943.949,90	
12	FAALİYET ALACAKLARI	161.058.093,76	36	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	8.047.799,40	
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	159.727.523,94	360	Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	6.704.335,32	
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	1.330.569,82	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	954.375,40	
			362	Fonlar veya Diğer Kamu İd.yapılan Tahsilat	389.088,68	
14	DİĞER ALACAKLAR	23.754.195,84	38	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	84.497,39	
			39	DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	6.317,00	
			397	Sayım Fazlalari Hesabı	6.317,00	
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	23.754.195,84	380	Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı	84.497,39	
15	STOKLAR	14.523.327,75	4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	1.387.047,16	
150	İlk Madde ve Malzeme Hesabı	14.523.327,75	43	DİĞER BORÇLAR	745.046,97	
16	ÖN ÖDEMELER	43.724.819,53	430	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	745.046,97	
			47	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	150.000,00	
			472	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	150.000,00	

162	Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	26.764.827,11	48	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	492.000,19
164	Akreditifler Hesabı	16.959.992,42	480	Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı	492.000,19
			5	ÖZ KAYNAKLAR	6.885.844.289,94
			50	NET DEĞER	7.630.793.949,82
2	DURAN VARLIKLAR	6.665.880.019,30	500	Net Değer Hesabı	7.630.793.949,82
			51	Değer Hareketleri	-11.158.021,10
			519	Değer Hareketleri Sonuç Hesabı	-11.158.021,10
			57	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	339.462.293,86
			570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	339.462.293,86
24	MALİ DURAN VARLIKLAR	127.501,00	59	DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-
241	Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	263.997,00	591	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı	-
247	Sermaye taahhütleri hesabı (-)	-136.496,00			1.073.253.932,64
25	MADDİ DURAN VARLIKLAR	6.665.752.518,30			
250	Arazi ve Arsalar Hesabı	6.404.804.115,50			
252	Binalar Hesabı	704.572.327,11			
253	Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı	367.225.298,32			
254	Taşıtlar Hesabı	2.486.336,48			
255	Demirbaşlar Hesabı	178.572.417,55			
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-1.214.883.574,32			
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	222.975.597,66			
26	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0			
260	Haklar Hesabı	75.070.811,37			
264	Özel Maliyetler Hesabı	64.654,87			
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-75.135.466,24			
29	DİĞER DURAN VARLIKLAR	0			
294	Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı	13.575.010,77			
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-13.575.010,77			
AKTİF TOPLAMI		6.971.256.149,10	PASİF TOPLAMI		6.971.256.149,10

Bilanço Dipnotları	
910 Alınan Teminat Mektupları Hesabı	29.972.595,59
911 Teminat Mektupları Emanetleri	29.972.595,59
948 Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı	19.798.748,11
949 Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hesabı	19.798.748,11
962 Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Projeler Hesabı	17.385.082,63

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU													
Kurum Kodu:													
Adı: ÜNİVERSİTESİ					YILI: 2018								
Ekonomik Kodlar			GİDERİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)		Ekonomik Kodlar			GELİRİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)	
			GİDERLER HESABI		2.151.219.184,36		600			GELİRLER HESABI		1.078.946.220,70	
630	01		Personel Giderleri		572.049.819,29		600	03		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri		47.410.566,98	
630	02		Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri		97.290.543,38		600	04		Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler		950.099.662,49	
630	03		Mal ve Hizmet Alım Giderleri		99.437.580,20		600	05		Diğer Gelirler		81.435.812,91	
630	05		Cari Transferler		59.264.510,14		600	11		Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri		178,32	
630	07		Sermaye Transferleri		30.000								
630	11		Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri		81.940,70		610			İNDİRİM, İADE VE İSKONTOLAR HESABI		980.968,98	
630	12		Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler		637.220,39		NET GELİR TOPLAMI: 1.077.965.251,72						
630	13		Amortisman Giderleri		1.203.528.028,07								
630	14		İlk Madde ve Malzeme Giderleri		21.348.382,37								
630	20	1	Gelirden Alacaklardan Silinen		268.794,46								
630	25	1	Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Devrolan Varlıklardan		8.212,80								

T.C. Sayıştay Başkanlığı

			Kaynaklanan Giderler						
630	30	06	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	95.522.720,60					
630	99	99	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Giderler	1.355.598,30					
GİDERLER TOPLAMI (A)				2.151.219.184,36					
GELİRLER TOPLAMI (B)				1.078.946.220,70					
İNDİRİM, İADE, İSKONTO TOPLAMI (C)				980.968,98	NET GELİR (D=B-C)				
					1.077.965.251,72				
					FAALİYET SONUCU (D-A) -1.073.253.932,64				

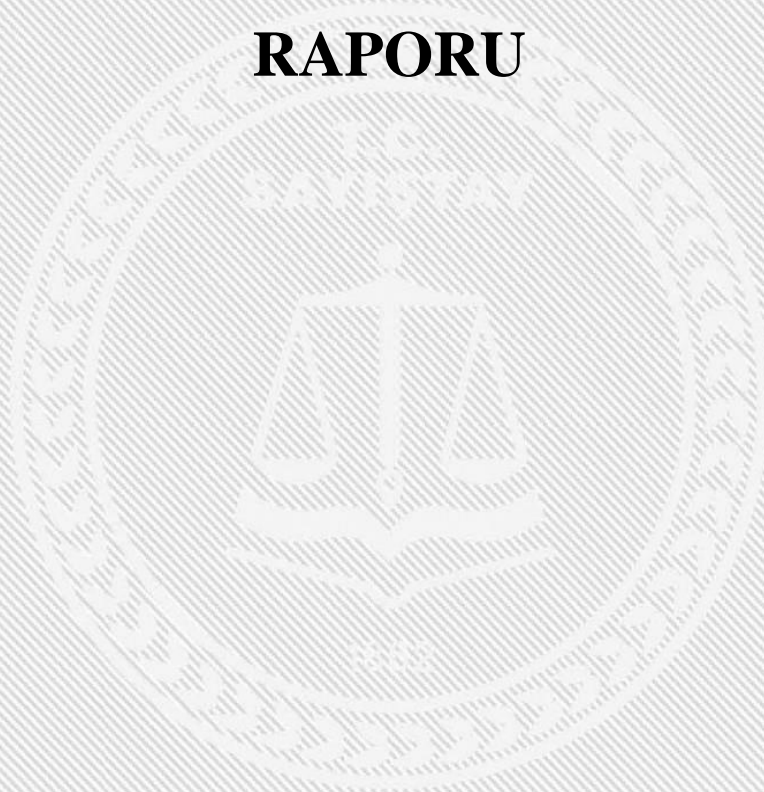
EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu					
Bulgu Adı			Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Takipli Alacakların Gerçeği Yansıtılmaması			2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Yapım İşlerinde Kesin Kabul Tarihine Kadar Kesin Teminat Tutarının Yarısının Tutulması Zorunluluğuna Uyulmaması			2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
TÜBİTAK Projeleri Kapsamında Üniversite Hesaplarına Aktarılan Kurum Hisselerinin Kullanılmasının Belirlenmiş Bir Süreyle Sınırlandırılması			2017	Yerine Getirilmedi	2018 yılında da Bulgu konusu yapılmıştır Bulguda ayrıntısı belirtildiği üzere projelerin bitiş tarihlerinin farklı olması ve yapılacak Ar-Ge harcamalarının büyük tutarlı olması nedeniyle yasal süre içerisinde kurum hisselerinin topluca kullanılması imkansız hale gelmektedir. Bu nedenle kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması açısından risk teşkil etmemesi

			<p>için süre limitinin belirtilen hususlara göre oluşturulmasının bir başka deyişle kurum hisselerinin belli bir süreyle sınırlı olmaksızın Ar-Ge harcamalarında kullanılmak üzere kuruma bırakılması şeklinde düzenleme yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir. (Den.Görüş.Etk.Tespit ve Değer. bölümü Bulgu 7)</p>
Bilimsel Araştırma Projelerinde Ara Raporların Süresinde Verilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Taşınmaz Kiralamalarında Ek Kesin Teminat ve Damga Vergisi Alınmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Yıl Sonunda Maddi Olmayan Duran Varlıkların Tamamına Amortisman Ayrılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değeri İle Ayrılmış Amortisman Tutarı Arasındaki Farkın Yıl Sonunda Amorti Edilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	

Proje Kapsamında Alınan Taşınır İşlemlerinin Mevzuata Uygun Olmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Düzeltilme işlemleri devam etmekte olup sonuçlanması beklenmektedir.
Hizmet İmtiyazları Hesabının Kullanılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kiraya Verilen Taşınmazların Kayıtlı Değerleri Üzerinden Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	

**HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	47
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	49
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	49
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	50
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	51
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	52
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	56
8.	EKLER.....	64

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Stoklar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Diğer Kamu Tüzel Kişilerinden Alacaklara İlişkin Olarak Alacak Takip Dosyasının Oluşturulmaması

2. Kurum Alacaklarının Mahiyetine İlişkin Sağlıklı Veriye Ulaşılamaması

3. Tahsil Edilmeyen Kişi Alacaklarının Bulunması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Hacettepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, döner sermaye kapsamına giren faaliyetlerini gerçekleştirmek amacıyla 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 14'üncü maddesi ile "Döner sermaye" başlıklı 58'inci maddesinin (a) bendinin birinci fıkrasına istinaden, 20 Ekim 2000 tarih ve 24206 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Hacettepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile kurulmuştur.

Hacettepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi'nin faaliyet alanları, Hacettepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Yönetmeliği'nde tanımlanmıştır. 2018 mali yılında Analitik Bütçe Sistemine göre İşletmeye bağlı 14 Birim bulunmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Yönetim Kurulu Hacettepe Üniversitesi Yönetim Kuruludur. Sağlık Hizmetleri Birimleri adına Yönetim Kurulu, Rektörlüğe bağlı olarak kurulmuş olan Hacettepe Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Birimleri Yönetim Kurulu olup; Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı Rektör Yardımcısı yürütmektedir Döner Sermaye İşletme Müdürü, üniversite personeli arasından Rektör tarafından atanmıştır. Diğer yandan Merkez ve Beytepe Birimlerinde Rektör tarafından gelir ve gider gerçekleştirme görevlileri atanmıştır. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca atanmış olan Muhasebe Yetkilisi muhasebe hizmetlerinden sorumludur.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/A, 4/B ve 4/D maddeleri kapsamında görevli olan personelin İşletmeye bağlı birimlerde döner sermaye faaliyetlerine direkt ve/veya endirekt olarak katkısı bulunmaktadır. Ana faaliyetler esas itibariyle öğretim üyeleri ve görevlileri tarafından yürütülmektedir. İşletme Müdürlüğünde görevli personel sayısı 94 kişidir.

1.3. Mali Yapı

Hacettepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün 2018 yılı muhasebe, hesap ve işlemleri Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir. Bu bağlamda döner sermaye işlemlerinin sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmeliğin 565 ve 573 üncü maddelerinde sayılan mali tablolar düzenlenmektedir.

Döner Sermaye İşletmesi muhasebe sistemi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı

tarafından yönetilen Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemini (DMİS) kullanmaktadır. Tüm kayıtlar bu sistem üzerinden tutulmakta ve takip edilmektedir.

Döner Sermaye İşletmesinin bütçe uygulama sonuçları, işletme tarafından hazırlanan kesin hesap cetvellerinde gösterilmekte ve bu cetveller, bir yıllık uygulama sonuçlarını göstermektedir.

İşletmenin gelir bütçesi; satış gelirleri, diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar ile olağandışı gelir ve karlardan, gider bütçesi ise; faaliyet giderleri, satışların maliyeti, diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar ile olağan dışı gider ve zararlardan oluşmaktadır.

2018 yılı bilançosunda sermayesi 18.087.828,66 TL olup, toplam aktif büyüklüğü 221.450.523,60 TL'dir. Döner sermaye gelir toplamı 545.480.340,26 TL, gider toplamı 667.008.127,08 TL olup, gelir tablosunda yılsonu itibariyle tahakkuk eden zarar toplamı 121.527.786,82 TL'dir.

1.4.Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Hacettepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,

- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetimimiz sonucunda aşağıda belirtilen hususlar hariç denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Hacettepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Stoklar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtması

Hacettepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Sağlık Merkezleri Birimin Kesin Mizanının incelenmesi sonucunda 197 Sayım ve Tesellüm Noksanlar Hesabının 1.851.175,88 TL borç kalanı, 397 Sayım ve Tesellüm Fazlalıkları Hesabının ise 1.803.920,41 TL alacak kalanı verdiği görülmüştür. Söz konusu hesapların yıl içerisinde gerçekleşen stok hesaplarına ilişkin hatalı kayıtların 197-397 nolu hesaplara alınarak yılsonunda kapatıldığı görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliğinin “Sorumluluk” başlıklı 5’nci maddesinde;

“Harcama yetkilileri taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının bu Yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumludur. Harcama yetkilileri taşınır kayıtlarının bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tutulması ve taşınır mal yönetim hesabının hazırlanması sorumluluğunu taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri aracılığıyla yerine getirir....” denilmektedir.

Taşınır Kayıt Yetkilileri ve Taşınır Kontrol Yetkililerinin “Görev ve Sorumluluklarını” düzenleyen 6’ncı maddesinin 4’üncü fıkrasında ise;

“Taşınır kayıt yetkililerinin görev ve sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir.

(...)

c) Taşınırların giriş ve çıkışına ilişkin kayıtları tutmak, bunlara ilişkin belge ve cetvelleri düzenlemek ve taşınır mal yönetim hesap cetvellerini istenilmesi halinde konsolide görevlisine göndermek.

ç) Tüketime veya kullanıma verilmesi uygun görülen taşınırları ilgililere teslim etmek.

...

ı) Ambarlarında kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizlikleri nedeniyle meydana gelen kayıp ve noksanlıklardan sorumlu olmak” denilmektedir.

Ayrıca Taşınır Kontrol Yetkililerinin görev sorumluluklarını düzenleyen 5’nci fıkrasında;

“a) Taşınır kayıt ve işlemleri ile ilgili olarak düzenlenen belge ve cetvellerin mevzuata ve mali tablolara uygunluğunu kontrol etmek.

b) Harcama Birimi Taşınır Mal Yönetim Hesabı Cetvelini imzalayarak harcama yetkilisine sunmak.

(6) Taşınır kayıt yetkilileri ile taşınır kontrol yetkilileri, düzenledikleri ve imzaladıkları

belge ve cetvellerin doğruluğundan harcama yetkilisine karşı birlikte sorumludur.”

“Belge ve Cetveller” başlıklı 10’ncu maddesinde;

“Taşınır işlemlerinde, işlem türüne göre aşağıda belirtilen belge ve cetveller kullanılır.

a) Taşınır İşlem Fişi (Örnek: 5; 5/A): İlgili mevzuatı çerçevesinde kabul edilerek teslim alınan taşınırların girişleri ile taşınırların çıkış ve ambarlar arasında devir işlemlerinde, dayanıklı taşınırların niteliklerini değiştiren esaslı onarım ve ilaveler sonucu değer artışlarında, kayıtlara esas olmak üzere 5 örnek numaralı Taşınır İşlem Fişi düzenlenir. Taşınır İşlem Fişleri en az üç nüsha olarak düzenlenir ve her malî yıl başında "1"den başlamak üzere bir sıra numarası verilir. Fiş, dayanağını oluşturan belgenin tarihinden önceki bir tarihi taşıyamaz. Taşınır İşlem Fişinin elektronik ortamda düzenlenemediği hallerde, seri ve sıra numaralı olarak bastırılmış fişler kullanılır. Düzenlenen Taşınır İşlem Fişlerinin nüshaları hakkında Yönetmeliğin ilgili maddelerine göre işlem yapılır...”

“Kamu İdarelerince Yapılabilecek Düzenlemeler ile Defter ve Belgelerin Elektronik Ortamda Tutulması” başlıklı 11’nci maddesinde;

“(1) Taşınırların tüm giriş ve çıkış kayıtları ile kullanılacak defter, belge ve cetvellerin elektronik ortamda tutulması ve düzenlenmesi esastır.”

“Taşınırların Kaydı” başlıklı 12’nci maddesinde;

“(1) Kamu idarelerince bütün taşınırların ve bunlara ilişkin işlemlerin kayıt altına alınması esastır. Harcama birimleri itibarıyla yönetim hesabı verilmesine esas olacak şekilde tutulur. Her bir kaydın belgeye dayanması şarttır...”

“Kayıt Zamanı, Kayıt Değeri ve Değer Tespit Komisyonu” başlıklı 13’ncü maddesinde ise;

“(1) Taşınırlar, edinme şekline bakılmaksızın kamu idaresince kullanılmak üzere teslim alındığında giriş; tüketime verildiğinde, satıldığında, başka harcama birimlerine devredildiğinde, bağışlandığında veya yardım yapıldığında, çeşitli nedenlerle kullanılamaz hale geldiğinde, hurdaya ayrıldığında veya kaybolma, çalınma, canlı taşınırın ölümü gibi yok olma hallerinde çıkış kaydedilir.

(2) Giriş ve çıkış kayıtları Taşınır İşlem Fişine dayanılarak yapılır.” denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde taşınırlar, edinme şekline bakılmaksızın kamu idaresince kullanılmak üzere teslim alındığında giriş; tüketime verildiğinde, satıldığında, başka harcama birimlerine devredildiğinde, çeşitli nedenlerle kullanılamaz hale geldiğinde çıkış kaydının yapılması gerektiği, bu kapsamda Döner Sermaye

İşletme Müdürlüğünde taşınır işlem fişlerinin Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerinden girişinin yapılmaması, stokların işletmeye girişinden itibaren kayıtlara alınmaması, çıkışlarının zamanında yapılmaması, yıl içerisinde edinilen taşınırların yanlış hesap kodlarına kaydedilmesi stoklara ilişkin takip ve kontrolde yaşanan hatalı işlemlerden dolayı yılsonu devir işlemlerinde yaşanan sıkıntılar 197-397 nolu hesapların mali tablolarda yüksek bir tutarda görünmesine neden olmuştur. Muhasebenin temel kavramlarından tam açıklama ilkesine uygun olarak, mali tabloların bu tablolardan yararlanacak olanların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2018 yılında Hastane Bilgi Yönetim Sistemi (Nuclues) ile Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi (DMİS)' ile entegre olarak Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünde taşınır işlem fişlerinin girişleri, stokların işletmeye giriş ve çıkışlar kayıt altına alınarak, ilgili hesap kodlarına kaydedilmesi sağlanmıştır. Ancak yer yer stoklara ilişkin takip ve kontrolde yaşanan hatalı işlemler nedeniyle 197- 397 nolu hesapların mali tablolarda yüksek bir tutarda görünmesine neden olmuştur. 2018 yılı dönem sonu işlemleri sırasında da bu sıkıntılar yaşanmaya devam edilmiş olup; bu durumun devir işlemlerinde aşağıda belirtilen nedenler doğrultusunda gecikmelere sebep olmuş, bu nedenle sayım noksanları ve sayım fazlalıkların 197/397 hesaplarına alınarak yılsonu işlemleri kapatılmıştır.

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü olarak taşınır işlem fişleri tahakkuk servisine gönderilmekte ve bu belgeler doğrultusunda ödeme emri belgesi oluşturulmaktadır. Ancak işlem hacminin yüksek olması personel sayısının yetersiz olması nedeniyle bazı ödeme emirleri ile taşınır işlem fişleri üzerinde yazılı taşınır hesap kodları ve bu hesap kodlarına ait yansıtma hesap kodları arasında uyumsuzlukların olmasına neden olduğu görülmüştür. Gerekli düzeltmeler gerek işletme müdürlüğümüz tarafından gerekse de muhasebe birimi tarafından düzeltilmeye çalışılsa da sistemsiz hatalar nedeniyle manuel yapılmak zorunda kalan durumlarda 197/397 hesapları çalıştırılarak sayım noksanı ya da sayım fazlası olarak işleme alınmasına neden olmuştur.

Bunun dışında ise Avanslar ile alınan ve İşletme Müdürlüğümüze firmalar tarafından bağışlar bu bağışlara ait taşınır işlem fişleri hastane bilgi yönetim sistemine girişlerinin yapıldığı taşınır işlem fişlerinin oluşturulduğu ancak DMİS kayıtlarında olmayan işlemlerin olduğu anlaşılmıştır.

Sonuç olarak söz konusu bulguya ilişkin 2018 yılında hastane bilgi yönetim sistemi ile DMİS sisteminin entegre olduğu bir düzenlemeye yapılarak manuel girişlerin önüne "kısmi de

olsa” geçilerek hataları minimize edilmiştir. Yer yer yaşanan sistemsel sıkıntılar nedeniyle manuel girişler yapılmaya devam edilmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından verilen cevapta söz konusu bulguya ilişkin düzeltme çalışmalarının devam ettiği belirtilmiştir.

Kamu idaresi tarafından yapılan çalışmalar henüz sonuçlandırılmamıştır. Bu kayıtların mali tablolarda gerçeği yansıtması sağlanmalıdır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Diğer Kamu Tüzel Kişilerinden Alacaklara İlişkin Olarak Alacak Takip Dosyasının Oluşturulmaması

Döner Sermaye İşletmesi içerisinde yer alan Hacettepe Üniversitesi Sağlık Merkezlerine ait 120.07.01 Diğer Kamu Tüzel Kişilerinden Alacaklar hesabına ilişkin işlemleri incelendiğinde; İşletmenin konsolide mali tablolarında yer alan ve kurumlardan alacaklarını oluşturan söz konusu hesapta kayıtlı toplam 1.014.802,40 TL tutarında alacağının olduğu ancak bu alacaklar için alacak takip dosyası ve cari kart tutulmadığı tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin Gelirlerin tahakkuku, takibi ve tahsili başlıklı 8 inci maddesinde:

“(1) İşletme gelirlerinin tahakkuku ve takibi gelir gerçekleştirme görevlilerince, tahsil işlemleri ise muhasebe birimlerince yürütülür.”

Gerçekleştirme Görevlileri ve Sorumluluğu” başlıklı 10 uncu maddesinde ise;

“....

(3) Gelir gerçekleştirme görevlileri; işletme gelirlerinin tahakkuk ve takip işlemlerini yürütürler.

(4) Gider ve gelir gerçekleştirme görevlileri, kendilerine verilen görevlerin mevzuatına ve usulüne uygun olarak yürütülmesinden, düzenledikleri belgelerin doğruluğundan ve diğer gerçekleştirme görevlileri tarafından düzenlenen belgeler üzerinde yapmaları gereken kontrollerden sorumludurlar.” Denilmektedir.

Diğer taraftan, Muhasebe Yetkilisi Adaylarının Eğitimi, Sertifika verilmesi ile Muhasebe Yetkililerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in "Muhasebe Yetkilisinin Sorumlulukları" başlıklı 24'üncü maddesinde muhasebe yetkililerinin muhasebe kayıtlarının usulüne uygun ve saydam bir şekilde tutulmasından sorumlu oldukları belirtilmektedir.

"Alacakların takip ve tahsil sorumluluğu" başlıklı 23'üncü maddesinde ise;

“(1) Alacakların takip edilerek tahsil edilebilir hâle getirilmesi idarenin görev ve

sorumluluğundadır.

(2) Muhasebe yetkilisi, alacakların takibi için gerekli bilgileri ve belgeleri düzenli olarak işletmeye vermekle yükümlüdür.

(3) Muhasebe yetkilisi, idarelerce ilgili mevzuatına göre tahakkuk ettirilerek tahsil edilebilir hâle gelmiş gelir ve alacakları ilgili hesaplara kaydederek, nakden veya mahsuben tahsil edilmesinden sorumludurlar." denilmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre muhasebe yetkilisi, hesaplarda kayıtlı alacakların tahsil edilebilme durumunu ve muhasebe standartları gereği gerçek durumu yansıtmasının sağlanmasına yönelik işlemleri yürütmekle sorumludur. Tahakkuk birimi ise borçluların takibi için yapılması gereken işlemleri yapmakla yükümlüdür.

Döner Sermaye İşletmesi ve Döner Sermaye Saymanlığı tarafından 120.07.01 hesabında yer alan alacakların toplam kayıtlı tutarı bilinmekte ancak borç girişlerinin ve yapılan tahsilatların "Muhtelif Kurumlar" ibaresi ile topluca yapılması neticesinde hangi kurumdan ne kadar alacaklı olduğu hususu tam olarak bilinmemektedir.

Yapılan incelemede Saymanlık tarafından kullanılan muhasebe sisteminde, yapılan tahsilatların toplam olarak görüldüğü, sistemin hangi kurumdan ne kadar tahsilat yapıldığını, kalan borcun kime ait olduğunun bilinmediği ve buna bağlı olarak da doğru raporlamanın yapılamadığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla; mali tablolarda yer alan ve önceki yıllara ait olan alacak tutarının borçlularının hangi kurumlar olduğu, tahsilatın takibi ve gerçekleştirilmesi, ne kadarının şüpheli alacak olduğunun bilinmemesi kayıtların sağlıklı ve güvenilir olmadığı anlamına gelmektedir.

Bu durumda mali tablolarda 120.07.01 hesabının borcunda kayıtlı olan 1.014.802,40 TL' lik tutarın gerçek durumu yansıtmayı yansıtmadığı, fiilen şüpheli alacak haline dönüşüp dönüşmediği Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü ve Döner Sermaye Saymanlığınca da bilinmemektedir.

İşletmenin 120.07.01 Diğer Kamu Tüzel Kişilerinden Alacaklar tutarlarından ne kadarının tahsilinin imkansız hale geldiği, ne kadarının gerçekte tahsil edilmiş olduğunun ancak özel bir çalışma ile saptanabileceği, bunun için de gerekli işlemlerin yapılmasının yerinde olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguya konu olan Sağlık Merkezleri Birimi 120.07.01 Diğer Kamu Tüzel Kişilerinden Alacaklar hesabına ait 1.014.802,40-TL geçmiş yıllarda DMİS'te karşılığı bulunmayan "Banka Yardımlaşma Sandıkları, Büyükelçilikler, Ticaret ve Sanayi Odaları ve Borsaları ile sonradan yeniden yapılandırılarak farklı bütçelerin altına dahil edilen kurumlar" dan alacaklarımızdan oluşmaktadır. Bulgunun elimize ulaşması ile birlikte ivedilikle ilgili Kurumlara ait alacaklarımız 120.07.01 Diğer Kamu Tüzel Kişilerinden Alacaklar hesabından ve 120 Alıcılar hesabının farklı kalemlerinden DMİS tarafından sonradan tanımlanmış olan;

120.12-Elçiliklerden Alacaklar Hesabı'na 308.383,29-TL

120.20.0-Banka Sandıklarından Alacaklar Hesabı'na 1.258.790,31-TL

120.20.02-Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Borsalardan Alacaklar Hesabı'na 403.594,04-TL olarak aktarılmıştır.

Bu hesapların detay kartları DMİS sisteminde tanımlanmış ve alacaklarımız kurum bazlı olarak sisteme kayıtlanmıştır. İlgili kurumlardan alacaklarımızı gösteren listeler ve takip dosyaları hazırlanmaya başlanılmış olup, bundan sonrası için Saymanlık Müdürlüğü ile iş birliği içerisinde hesaplarımızın takibi yapılarak tahakkuk ve tahsilat kayıtlarının düzenli ve anlaşılır tutulması, tahsilinde sorun oluşan tutarların hukuki işlemlerinin başlatılması işlemleri süreç içerisinde hızlandırılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından verilen cevapta söz konusu bulguya ilişkin düzeltme çalışmalarının devam ettiği belirtilmiştir. Ancak kamu idaresi tarafından yapılan çalışmalar henüz sonuçlandırılmamıştır.

Bu kayıtların mali tablolarda gerçeği yansıtacak şekilde düzenlenmesi sağlanmalıdır.

BULGU 2: Kurum Alacaklarının Mahiyetine İlişkin Sağlıklı Veriye Ulaşılamaması

Hacettepe Üniversitesi Hastanelerinin hesap ve işlemlerinde yapılan incelemeler neticesinde kurumun alacaklarının mahiyetine ilişkin verilerde eksiklikler bulunmasından dolayı bu alacakların mali tablolara doğru ve güvenilir biçimde yansıtılmasında eksiklikler olduğu tespit edilmiştir.

Hastanelerin 2018 yılı bilançosunun ticari alacaklar hesap grubunda yer alan "128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında" 32.064.500,30 TL görünmektedir. Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabı, işletmelerin

mal ve hizmet satış faaliyetleri sonucu ortaya çıkan ve ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi bir kaç defa uzatılmış veya protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış alacakların izlenmesi için kullanıldığı hesap olarak ifade edilmektedir.

Hastanelerin mali tablolarında yer alan ve yıllar itibariyle aktarılan yüksek miktardaki şüpheli alacağın detayı hakkında sağlıklı bilgiye ulaşılamamaktadır. İlgili tutarın detayının ortaya konulabilmesi için geçmişe dönük muhasebe işlem fişleri ve eki evrakların incelenmesi, yapılan çalışma sonrasında Kurum alacağı tespit edilen tutarların tahsiline yönelik işlemlerin ivedilikle yapılması gerekmektedir. Bu nedenle, "120 Alıcılar" ve "128 Şüpheli Ticari Alacaklar" hesabında yıllar itibariyle devreden alacakların detaylarının tespit edilip, tahsilatında problem olan alacaklara ilişkin hukuki süreçlerin başlatılması, bu alacakların da Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabına aktarılması ve karşılık ayrılması gerekmektedir. Hukuki süreç sonunda mahkeme kararıyla tahsilatı imkânsız hale gelen ticari alacakların da doğru muhasebe işlemleri ile kayıtlardan düşülmesi ve tahsilatın imkânsız hale gelmesinde personelin sorumluluğu varsa ilgili tutarın kişi borcuna alınması gerekmektedir.

Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesini ve kullanılmasını sağlama sorumluluğu çerçevesinde; Hacettepe Üniversitesi Hastanelerinin "12 Ticari Alacaklar Hesap Grubunda" yer alan alacaklarının detayı hakkında sağlıklı bilgiye ulaşılması için Hukuk Müşavirliği ile ortak çalışılması ve hukuki durumu gözetilerek tahsil, takip ya da terkinine ilişkin işlemlerin yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguya konu olan 128 Şüpheli Ticari Alacaklar hesabında bulunan 32.064.500,30-TL'nin 29.078.974-TL'si SGK tarafından çeşitli nedenlerle yapılmış olan (haksız kesinti ve haksız faiz uygulaması) ve dava konusu edilen alacaklara ait olup DMİS üzerinde cari kart raporu güncellenerek dava konuları ayrıntılı olarak gösterilmiştir. Kalan tutar olan 3.551.967,99-TL geçmiş yıllara ait ücretli ve senetli olarak tedavi edilen hastalara ait olup, Hukuk Müşavirliği tarafından yasal takibi yapılmaktadır. İşletme Müdürlüğümüz tarafından bu tutarın güncellenmesi için Hukuk Müşavirliğimiz ile yazışmalarımız devam etmektedir.

120 Alıcılar Hesap bakiyesinde yer alan tutarın 29.054.182-TL'si 2017 yılı SGK Global Bütçe kesintisi, 67.684.226-TL'si 2018 yılı SGK Global Bütçe kesintisine ait olup, söz konusu kesintilerin alacaklardan terkin edilmesine ilişkin izlenilmesi gereken yasal süreçlerin tarafınızca iletilmesi halinde terkin işlemi yapılacaktır. Söz konusu kesintilere ait personelin kasıtlı zararı bulunmamaktadır. Kesintilerin asıl sebebi yatan ve günübürlük hastalara reçete edilen kemoterapi ilaçları ve malzemeler ile anlaşma tutarından eksik fatura edilen Global

Bütçe tahakkuk tutarındır. Geriye kalan Genel Bütçeli kurum ve kuruluşlar ile diğer kamu ve özel kurum ve kuruluşlardan olan alacaklarımızın tahsili amacıyla gerekli yazışmalar yapılmış ve halen yapılmaktadır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından verilen cevapta söz konusu bulguya ilişkin düzeltme çalışmalarının devam ettiği belirtilmiştir. Ancak kamu idaresi tarafından yapılan çalışmalar henüz sonuçlandırılmamıştır.

Bu kayıtların mali tablolarda gerçeği yansıtacak şekilde düzenlenmesisağlanmalıdır.

BULGU 3: Tahsil Edilmeyen Kişi Alacaklarının Bulunması

Hacettepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren birimlerin bazılarında açılış kayıtlarında ve konsolide olarak çıkarılan kesin mizanda "135 kodlu Personelden Alacaklar Hesabı"nda tahsilat yapılmadan devreden alacakların bulunduğu tespit edilmiştir.

01/05/2007 tarih ve 26509 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Döner Sermaye İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin "135 Personelden Alacaklar" başlıklı 117'nci maddesinde;

"Personelden alacaklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

1) *Personelin ücret iptali sonucunda işletmeye doğan borçları bu hesaba, ücret tahakkuk ettirilmesi nedeniyle yapılan vergi, sosyal güvenlik ve diğer kesintiler ilgili hesaplara borç, daha önce hangi gider hesabına borç yazılmış ise o hesaba alacak kaydedilir.*

2) *Personelden alacaklara yürütülen faizler bu hesaba borç, 649 Diğer Olağan Gelir ve Kârlar Hesabına alacak kaydedilir.*

3) *Personelin işletmeden kredili olarak ticari faaliyet konusu dışında bir kıymet alması, lojman, misafirhane, dinlenme kampı vb. işletmenin tesislerinden yararlanması gibi nedenlerle ortaya çıkan borçları bu hesaba borç, ilgili gelir hesaplarına alacak kaydedilir.*

4) *Sayım sonucunda noksan çıkan nakit, menkul kıymet, stok ve duran varlıklardan sorumluları tespit edilenlere ilişkin tutarlar ilgilileri adına bu hesaba borç, 197 Sayım ve Tesellüm Noksanları Hesabına alacak kaydedilir.*

b) Alacak

1) *Personelden nakden veya hesaben yapılan tahsilatlar bu hesaba alacak, ilgili hesaplara borç kaydedilir.*

2) *İşletmeden ayrılan personelin borcu bu hesaba alacak, 136 Diğer Çeşitli Alacaklar Hesabına borç kaydedilir.”* denilmektedir.

Örneğin, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Merkezleri Biriminin “135 Personelden Alacaklar” hesabında 326.073,85 TL. alacak kaydı görünmektedir. Kurum tarafından, temerrüde düşmüş personel alacakların detayının belirlenmesi, tahsilata ilişkin işlemlerin faizi ile birlikte yapılması gerekmektedir. Dolayısıyla Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren birimlerin “13 Diğer Alacaklar Hesap Grubunda” yer alan alacaklarının detayı hakkında sağlıklı bilgiye ulaşılması için Hukuk Müşavirliği ile ortak çalışılması ve hukuki durumu gözetilerek tahsil, takip ya da terkinine ilişkin işlemlerin yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguya katılıyoruz, ancak kapsamında 4 büyük hastane (Erişkin Hastanesi, Çocuk Hastanesi, Onkoloji Hastanesi ve Beytepe Gün Hastanesi) bulunan Sağlık Merkezleri Birimine bağlı yaklaşık 4.500 personel çalışmaktadır. Bu personel gruplarının gerek peşin ödenen maaş ve sabit ek ödemelerine istifa, ücretsiz izin ve askerlik, gerek performans ödemelerine geç bildirilen aktif gün ve dağılım düzeltmeleri nedeniyle borç oluşturulmaktadır. 135 Personelden Alacaklar hesap koduna ait cari kartın ödendi ve ödenmedi raporunun tamamı incelendiğinde çok fazla kişi borcunun olduğu ve ödendi ve ödenmedi raporlarının karşılaştırılması halinde ise kişi borçlarının %80'inin tahsil edildiği görülecektir. Ödenmeyen kişi borcu tutarları ise Hukuk Müşavirliğine dönem dönem bildirimleri yapılmaktadır.

Ayrıca 2012 ve 2013 yıllarına ait DMİS sisteminde 135 Personelden Alacaklar hesabında alacak kaydı görünen tutarların %95'i vergi dairesinden geriye tahsil edilemeyen gelir vergisi ve damga vergisi tutarlarına aittir. İlgili yıllarda Saymanlığımız tarafından diğer kurumlarda olduğu gibi kişi borçlarına ait vergiler takip eden ayların vergilerinden mahsup edilmemiş olup, 135 hesap koduna kişi borcu olarak kaydedilmiştir. Tahsilatı yapılmak istenilen bu borçlarla ilgili bağlı bulunduğumuz Kızılbey Vergi Dairesi ile birçok yazışma yapılmış ancak tahsili mümkün olamamıştır. Kızılbey Vergi Dairesi ile yapılan tüm yazışmalar denetimleriniz esnasında tarafınıza sunulmuştur.

Diğer taraftan talimatlarınız doğrultusunda temerrüde düşmüş personel alacakları daha detaylı incelenip, Hukuk Müşavirliği ile birlikte hukuki durumu gözetilerek tahsil, takip ya da terkinine ilişkin işlemler yapılmaya çalışılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında bulgu konusu hususlar kabul edilmiş olup düzeltici işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Ancak kamu idaresi tarafından yapılan çalışmalar henüz sonuçlandırılmamıştır. Bu kayıtların mali tablolarda gerçeği yansıtması sağlanmalıdır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR****HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ
2018 YILI BİLANÇOSU**

HES KOD	HESABIN ADI	2018
	AKTİF VARLIKLAR	
	1-DÖNEN VARLIKLAR	
	A-Hazır Değerler	25.232.078,31
100	1-Kasa	
101	2-Alınan Çekler	
102	3-Bankalar	24.660.719,47
105	5-Döviz Hesabı	571.358,84
	B-Menkul Kıymetler	0,00
110	1-Hisse Senetleri	
111	2-Özel Kesim Tahvil ve Senetler	
112	3-Kamu Kesimi Tahvil ,Senet ve Bonolar	
118	4-Diğer Menkul Kıymetler	
119	5-Menkul Kıymet Değer Düşüklüğü Karşılığı(-)	
	C-Ticari Alacaklar	142.813.528,05
120	1-Alıcılar	112.108.725,10
121	2-Alacak Senetleri	
122	3-Alacak Senetleri Reeskontu(-)	
123	4-Banka Kredi Kartları	1.820.329,99
128	8-Şüpheli Diğer Alacaklar	32.118.491,91
129	9-Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı(-)	-3.234.018,95
	D-Diğer Alacaklar	1.299.142,43
131	1-Ortaklardan Alacaklar	
132	2-İştiraklerden Alacaklar	
133	3-Bağlı Ortaklardan Alacaklar	
134	4-İşletmeler Arası Mali Borçlardan Alacaklar	687.923,91
135	5-Personelden Alacaklar	346.469,90
136	6-Diğer Çeşitli Alacaklar	264.748,62
137	7-Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)	
138	8-Şüpheli Diğer Alacaklar	
139	9-Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)	
	E-Stoklar	44.471.334,44
150	1-İlk Madde ve Malzeme	43.579.027,83
151	2-Yarı Mamuller	547.784,78
152	3-Mamüller	55.746,48
153	4-Ticari Mallar	288.775,35
157	5-Diğer Stoklar	
158	6-Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	
159	7-Verilen Sipariş Avansları	
	F-Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyeti	0,00

170	1-Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetleri	
179	2-Taşeronlara Verilen Avanslar	
	G-Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gider Tahakkukları	5.783.264,49
180	1-Gelecek Aylara Ait Giderler	5.783.264,49
181	2-Gelir Tahakkukları	
	H-Diğer Dönen Varlıklar	1.851.175,88
190	1-Devreden KDV	
197	7-Sayım ve Tesellüm Noksanları	1.851.175,88
199	9-Diğer Dönen Varlıklar Karşılığı (-)	
	DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	221.450.523,60
	II- DURAN VARLIKLAR	
	A-Ticari Alacaklar	0,00
220	1-Alıcılar	
221	2-Alacak Senetleri	
222	3-Alacak Senetleri Reeskontu (-)	
224	4-Kazanılmış Finansal Kiralama Faiz Gelirleri	
226	5-Verilen Depozito ve Teminatlar	
229	7-Şüpheli Diğer Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	
	B-Diğer Alacaklar	0,00
231	1-Ortaklardan Alacaklar	
232	2-İştiraklerden Alacaklar	
233	3-Bağlı Ortaklardan Alacaklar	
235	4-Personelden Alacaklar	
236	5-Diğer Çeşitli Alacaklar	
237	6-Şüpheli Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)	
239	7-Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)	
	C-Mali Duran Varlıklar	0,00
240	1-Bağlı Menkul Kıymetler	
241	2-Bağlı Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı	
242	3-İştirakler	
243	4-İştiraklere Sermaye Taahhütleri (-)	
244	5-İştirakler Sermaye Payları	
245	6-Bağlı Ortaklıklar	
246	7-Bağlı Ortaklara Sermaye Taahhütleri (-)	
247	8-Bağlı Ortaklık Sermaye Payları	
248	9-Diğer Mali Duran Varlıklar	
	D-Maddi Duran Varlıklar	0,00
250	1-Arazi ve Arsalar	
251	2-Yer altı ve Yerüstü Düzenleri	
252	3-Binalar	
253	4-Tesis Makine ve Cihazlar	
254	5-Taşıtlar	
255	6-Demirbaşlar	
256	7-Diğer Maddi Duran Varlıklar	
257	8-Birikmiş Amortismanlar (-)	
258	9-Yapılmakta Olan Yatırımlar	
259	10-Verilen Sipariş Avansları	
	E-Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,00
260	1-Haklar	
261	2-Şerefiye	
	F-Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar	0,00

271	1-Arama Giderleri	
272	2-Hazırlık ve Geliştirme Giderleri	
	G-Gelecek Yıllara Ait Gider ve Gelir Tahakkukları	0,00
280	1-Gelecek Yıllara Ait Giderler	
281	2-Gelir Tahakkukları	
	H-Diğer Duran Varlıklar	0,00
291	1-Gelecek Yıllarda İndirilecek KDV	
292	2-Diğer Katma Değer Vergisi	
299	3-Birikmiş Amortismanlar (-)	
	DURAN VARLIKLAR TOPLAMI	0,00
AKTİF VARLIKLAR TOPLAMI		221.450.523,60

HES KOD	HESABIN ADI	2018
	PASİF (KAYNAKLAR)	
	I-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	
	A-Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	687.923,91
300	1-Banka Kredileri	
301	2-Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar	
302	3-Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçları	
303	4-İşletmeler Arası Mali Borçlar Hesabı	687.923,91
305	5-Çıkarılmış Bono ve Senetler	
306	6-Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	
308	7-Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)	
309	8-Diğer Mali Borçlar	
	B-Ticari Borçlar	278.503.591,93
320	1-Satıcılar	277.794.652,02
321	2-Borç Senetleri	
322	3-Borç Senetleri Reeskontu (-)	
326	4-Alınan Depozito ve Teminatlar	708.939,91
329	5-Diğer Ticari Borçlar	
	C-Diğer Borçlar	2.421.271,45
331	1-Ortaklara Borçlar	
332	2-İştiraklere Borçlar	
335	3-Personele Borçlar	2.323.077,84
336	4-Diğer Çeşitli Borçlar	98.193,61
337	5-Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)	
	D-Alınan Avanslar	7.367.339,20
340	1-Alınan Sipariş Avansları	1.606.974,36
349	2-Alınan Diğer Avanslar	5.760.364,84
	E-Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hakedişleri	0,00
350	1-Yıllara Yaygın Onarım ve Hakediş Bedelleri	
351	2-Yıllara Yaygın Onarım ve Hakediş Bedelleri	
	F-Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	45.488.253,08
360	1-Ödenecek Vergi ve Fonlar	6.549.969,06
361	2-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	2.632.462,91
362	3-Ödenecek Döner Sermaye Yükümlülükleri	2.670.951,81
363	4-Ödenecek Döner Sermaye Katkı Payları	0,80
364	5-İstihkaklardan Vergi Borçları	

367	6-Katma Değer Vergisi Tevkifatı	
368	7-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar	
369	8-Ödenecek Diğer Yükümlülükler	33.634.868,50
	G-Borç ve Gider Karşılıkları	3.765.372,93
370	1-Dönem Karı Vergi ve Diğer Yükümlülükler Karşılığı	
371	2-Dönem Karının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükleri (-)	
372	3-Kıdem Tazminatı Karşılığı	3.765.372,93
373	4-Maliyet Giderleri Karşılığı	
379	5-Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	
	H-Gelecek Aylara Ait Gelir ve Gider Tahakkukları	618.531,18
380	1-Gelecek Aylara Ait Gelirler	
381	2-Gider Tahakkukları	618.531,18
	I-Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	1.803.920,41
391	1-Hesaplanan KDV	
392	2-Diğer KDV	
393	3-Merkez ve Şubalar Cari Hesabı	
397	4-Sayım ve Tesellüm Fazlaları	1.803.920,41
399	5-Diğer Çeşitli Yabancı Kaynaklar	
	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI	340.656.204,09
	II- UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	
	A-Banka Borçları	265.078.227,00
400	1-Banka Kredileri	
401	2-Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar	
404	3-Hazineye Olan Borçlar	265.078.227,00
407	4-Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	
408	5-Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)	
409	6-Diğer Mali Borçlar	
	B-Ticari Borçlar	4.014,42
420	1-Satıcılar	
421	2-Borç Senetleri	
422	3-Borç Senetleri Reeskontu (-)	
426	4-Alınan Depozito ve Teminatlar	4.014,42
429	5-Diğer Ticari Borçlar	
	C-Diğer Borçlar	0,00
431	1-Ortaklar Borçlar	
432	2-İştiraklere Borçlar	
433	3-Bağlı Ortaklar Borçlar	
436	4-Diğer Çeşitli Borçlar	
437	5-Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)	
438	6-Kamuya Ait Ertelenmiş /Taksitlendirilmiş Borçlar	
	D-Alınan Avanslar	0,00
440	1-Alınan Sipariş Avansları	
449	2-Alınan Diğer Avansları	
	E-Borç ve Gider Karşılıkları	18.598.225,38
472	1-Kıdem Tazminatı Karşılığı	18.598.225,38
479	2-Diğer Borç ve Giderler	
	F-Gelecek Yıllara Ait Gelir ve Gider Tahakkukları	0,00
480	1-Gelecek Yıllara Ait Gelirler	
481	2-Gider Tahakkukları	
	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI	283.680.466,80
	III-ÖZKAYNAKLAR	

	A-Ödenmiş Sermaye	18.087.828,66
500	1-Sermaye	18.087.828,66
501	2-Ödenmemiş Sermaye (-)	
	B-Sermaye Yedekleri	0,00
522	1-M.D.V. Yeniden Değerleme Artışları	
	C-Kar Yedekleri	0,00
549	1-Özel Fonlar	
570	D-Geçmiş Yıllar Karları	42.595.971,40
580	E-Geçmiş Yıl Zararları (-)	342.042.160,53
	F-Dönem Net Karı	-121.527.786,82
590	1-Dönem Net Karı	
591	2-Dönem Net Zararı (-)	121.527.786,82
	G-Dönem Net Zararı (-)	
	ÖZKAYNAKLAR TOPLAMI	-402.886.147,29
	PASİF KAYNAKLAR TOPLAMI	221.450.523,60

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ**2017-2018 YILLARI GELİR TABLOSU**

GELİR KALEMLERİ	2017	2018
A- BRÜT SATIŞLAR	478.807.480,10	544.338.658,59
1- Yurtiçi Satışlar	458.431.148,39	494.484.779,50
2- Yurtdışı Satışlar	380.065,71	392.918,99
3- Diğer Gelirler	19.996.266,00	49.460.960,10
B- SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	2.881.911,73	4.086.221,42
1- Satıştan İadeler (-)	2.677.834,72	3.924.349,59
2- Satış İskontoları (-)		
3- Diğer İndirimler (-)	204.077,01	161.871,83
C- NET SATIŞLAR	475.925.568,37	540.252.437,17
D- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	484.954.528,56	568.923.962,39
1- Satılan Mamuller Maliyeti (-)	832.241,90	732.498,21
2- Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)	49.876,10	72.702,25
3- Satılan Hizmet Maliyeti (-)	484.072.410,56	568.118.761,93
4- Diğer Satışların Maliyeti (-)		
BRÜT SATIŞ KARI VE ZARARI	-9.028.960,19	-28.671.525,22
E- FAALİYET GİDERLERİ	29.686.714,96	66.789.455,62
1- Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)		
2- Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)		
3- Genel Yönetim Giderleri (-)	29.686.714,96	66.789.455,62
FAALİYET KARI VEYA ZARARI	-38.715.675,15	-95.460.980,84
F- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR	4.069.116,29	4.397.451,14
1- Faiz Gelirleri	3.156.967,44	2.934.306,57
2- Kambiyo Karları	15.211,57	224.004,41
3- Faaliyetle İlgili Diğer Olağan Gelir ve Karlar	896.937,28	1.239.140,16
G- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARAR(-)	13.688.159,27	31.289.187,38
1- Kambiyo Zararları (-)	7.174,38	105.641,39
2- Diğer Olağan Gider ve Zararlar	13.680.984,89	31.183.545,99
H- FİNANSMAN GİDERLERİ (-)	0,00	0,00
1- Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri (-)		
2- Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri (-)		
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR	-48.334.718,13	-122.352.717,08
I- OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	687.170,71	830.451,95
1- Önceki Dönem Gelir ve Karları	42.685,55	17.899,41
2- Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar	644.485,16	812.552,54
J- OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)	101,01	5.521,69
1- Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları (-)		
2- Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)	101,01	5.520,00
3- Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar (-)		1,69
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	-47.647.648,43	-121.527.786,82
K- DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞ.YAS. YÜK. KARŞILIKLARI (-)	0,00	0,00
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	-47.647.648,43	-121.527.786,82

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Döner Sermayeden Yapılan Ek Ödemelerin Genel Yönetim Giderleri Hesabı Yerine Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına Kaydedilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabının Gerçek Değerini Yansıtması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Maddi Olmayan Duran Varlık Hesaplarının Kullanılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Stoklar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtması	2017	Yerine Getirilmedi	Söz konusu bulgu 2018 de tekrar bulgu konusu yapılmıştır Den.Görüş.Day.bölümü Bulgu1
İşletmeler Arası Mali Borçlardan Alacaklar Hesabı ve İşletmeler Arası Mali Borçlar Hesabının Kullanılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	71
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	71
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	72
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	72
5. GENEL DEĞERLENDİRME.....	72
6. DENETİM BULGULARI.....	74

1. ÖZET

Bu rapor, Hacettepe Üniversitesinin performans denetimi sonuçlarını içermektedir.

6085 sayılı Kanunun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Hacettepe Üniversitesinin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2018-2022 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 yılı Performans Programı,
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Hacettepe Üniversitesi 2018-2022 dönemi stratejik planı ile amaçlarını belirlemiş bu amaçlara ulaşmak için uygulanacak olan performans programını yıllık olarak internet sayfasında yayımlamaktadır.

Hacettepe Üniversitesi yıllık olarak yayımladığı performans programını idare faaliyet raporunda değerlendirmektedir.

Hacettepe Üniversitesi performans programlarında performans hedeflerinden ve faaliyetlerden sorumlu harcama birimleri belirlenmiştir.

Performans bilgisine yönelik çıktılar güvenilirlik açısından değerlendirilebilmesi için sorumlu birim yönetici tarafından üst yazı ekinde gönderilmektedir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının

ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Hacettepe Üniversitesinin yayımladığı 2018-2022 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında Hacettepe Üniversitesinin yayımladığı 2018-

2022 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Hacettepe Üniversitesinin 2018-2022 dönemine ait Stratejik Planı değerlendirildiğinde, Planın zamanında ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde yayımlandığı görülmüştür. Üniversite, misyon ve vizyonunu gerçekleştirmek üzere 6 adet amaç, bu amaçların altında 24 adet hedef ve bu hedeflere yönelik performans göstergeleri belirlemiştir. Kurum stratejik planını hazırlarken amaçlarını üst politika belgelerine uygun şekilde belirlemiş ve hedeflerini de bu amaçları gerçekleştirecek şekilde tespit etmiştir. 2018-2022 dönemine ait Stratejik Plan Kalkınma Bakanlığına sunularak olumlu görüş alınmıştır. Stratejik Planda genel olarak; amaçlar ve hedefler arasında mantıksal bağlantının bulunduğu, hedeflerin açık ve net olarak tanımlandığı, kısmen hedefler veya göstergelerin ölçülebilir nitelikte olduğu değerlendirilmiştir.

2018-2022 yıllarını kapsayan Stratejik Planın, Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'nda yer alan tüm başlıkları kapsadığı ve misyon ve vizyonun belirlenmesinde, genel olarak kılavuzda belirtilen hususlara dikkat edildiği düşünülmektedir.

Hacettepe Üniversitesince 2018 Yılı Performans Programının; yasal süreler içerisinde, şekil ve içeriği ilgili mevzuata uygun olarak hazırlanarak Üniversitenin internet sitesinde yayımlandığı anlaşılmıştır. Performans Programı'nda genel olarak; amaçlar ve hedefler arasında mantıksal bağlantının bulunduğu, hedeflerin açık ve net olarak tanımlandığı, kısmen hedefler veya göstergelerin ölçülebilir nitelikte olduğu değerlendirilmiştir. Ayrıca Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Performans Programı Hazırlama Rehberinin ekinde hangi tabloların hazırlanacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda hazırlanacak tablolardan birisi faaliyet maliyetleri tablosu diğeri ise performans hedefi tablosudur. Performans Programında yer alan bu tablolar hazırlanırken Rehber uygun olarak açıklamalara ve diğer hususlara önem gösterilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Performans programında Stratejik Planda yer alan amaçlar aynen yer almaktadır. 2018 yılı Performans Programında Araştırma Odaklı Üniversite Kimliğini Geliştirmek amacı ile ilgili (3) hedef, Eğitim-Öğretimin Niteliğini Geliştirmek amacı ile ilgili (5) Hedef, Girişimciliği Üniversite Genelinde Yaygınlaştırmak amacı ile ilgili olarak (3) Hedef, Sunulan Hizmetlerin Kalitesini Artırmak amacı ile ilgili olarak (5) Hedef, Kurumsallaşmayı Güçlendirmek amacı ile ilgili olarak (4) Hedef, Toplumsal Sorumluluk Anlayışını Ve Uygulamalarını Yaygınlaştırmak amacı ile ilgili (3) Hedef belirlenmiştir.

Hacettepe Üniversitesince 2018 Yılı İdari Faaliyet Raporunun; şekil ve içeriği, ilgili mevzuata genel olarak uygun olarak hazırlanarak Üniversitenin internet sitesinde yayımlandığı anlaşılmıştır. Performans hedef ve göstergelerinin planlama ve raporlama dokümanlarının genel olarak tutarlı olarak kullanıldığı, raporlanan performans bilgisinin kaynağına kadar izlenebiliyor olduğu, amaçlar ve hedefler arasında mantıksal bağlantının bulunduğu, planlanan ve raporlanan performans arasındaki sapmanın genel olarak ele alınıyor olduğu değerlendirilmiştir.

Hacettepe Üniversitesinin ilgili ve ölçülebilir olduğu tespit edilen tüm performans göstergelerine ilişkin faaliyet sonuçlarını ölçmek amacıyla düzenli bir veri kayıt sistemi kurduğu görülmüştür.

6. DENETİM BULGULARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

